

Socialutskottets betänkande 2021/22:SoU16

Folkhälsofrågor

Sammanfattning

Utskottet föreslår fem tillkännagivanden till regeringen med anledning av motionsyrkanden om hiv, vaccinationsprogram för äldre, barnfetma, allergifrågor samt pollenmätningar.

- Regeringen bör ge en lämplig myndighet i uppdrag att se över hur tillgången till hivförebyggande läkemedel och hivtestning kan utökas i alla regioner samt att genomföra kunskapshöjande insatser om hiv till allmänheten (s. 21–22).
- Regeringen bör ge Folkhälsomyndigheten i uppdrag att ta fram ett underlag till ett nationellt vaccinationsprogram för äldre (s. 29).
- Regeringen bör i samråd med relevanta aktörer och professioner se över hur det förebyggande arbetet mot barnfetma kan stärkas och utvecklas i hela landet (s. 39).
- Regeringen bör ge en lämplig myndighet i uppdrag att samordna det förebyggande arbetet inom allergiområdet samt verka för att vården av personer med allergier ska bli mer jämlik (s. 42).
- Regeringen bör se över hur staten kan ta över det långsiktiga ansvaret för pollenmätningar i Sverige (s. 42).

Utskottet föreslår att riksdagen avslår övriga motionsyrkanden, främst med hänvisning till pågående arbeten.

I betänkandet finns 28 reservationer (S, M, SD, C, V, KD, L, MP). I fem reservationer (S, V, L, MP) föreslås att riksdagen inte ska göra något tillkännagivande till regeringen. Betänkandet innehåller också nio särskilda yttranden (S, M, SD, C, V, KD, L, MP).

Behandlade förslag

Cirka 210 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2021/22.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	4
Redogörelse för ärendet	9
Utskottets överväganden.....	10
Förebyggande och folkhälsofrämjande insatser	10
Smittskydd.....	17
Vaccinationer	22
Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter.....	29
Kost och fysisk aktivitet m.m.	33
Allergifrågor.....	39
Motioner som bereds förenklat.....	43
Reservationer	44
1. Folkhälsofrämjande informationsinsatser, punkt 1 (M, C, V, KD, MP).....	44
2. Evidensbaserade folkhälsofrämjande projekt, punkt 2 (SD, KD).....	44
3. Övriga folkhälsofrämjande frågor, punkt 3 (SD, L)	45
4. Övriga folkhälsofrämjande frågor, punkt 3 (M)	46
5. Övriga folkhälsofrämjande frågor, punkt 3 (C)	46
6. Övriga folkhälsofrämjande frågor, punkt 3 (V).....	47
7. Övriga folkhälsofrämjande frågor, punkt 3 (KD)	48
8. Övriga folkhälsofrämjande frågor, punkt 3 (MP)	48
9. Internationellt hälsosamarbete, punkt 4 (SD)	49
10. Smittspårning, punkt 5 (MP)	50
11. Hivprevention, testning och kunskaphöjande insatser, punkt 6 (S).....	50
12. Övriga frågor om hiv, punkt 7 (M, KD)	51
13. Övriga frågor om hiv, punkt 7 (SD)	51
14. Övriga frågor om hiv, punkt 7 (C).....	52
15. Övergripande frågor om vaccinationer, punkt 8 (C, L)	52
16. Vaccinationsprogram för äldre, punkt 9 (S)	53
17. Internationellt samarbete om vaccin, punkt 10 (M).....	54
18. Internationellt samarbete om vaccin, punkt 10 (C, KD)	54
19. Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, punkt 11 (M, KD, L) ...	55
20. Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, punkt 11 (MP)	55
21. Ungdomsmottagningar, punkt 12 (M, C, KD, L)	56
22. Hälsosamma matvanor m.m., punkt 13 (M, SD)	56
23. Hälsosamma matvanor m.m., punkt 13 (MP)	57
24. Förebyggande arbete mot barnfetma, punkt 14 (S, V, MP).....	58
25. Uppdrag till Statistiska centralbyrån, punkt 15 (KD)	58
26. Samordning av arbetet inom allergiområdet, punkt 16 (S, L).....	59
27. Kunskapscentrum för matallergi, punkt 17 (SD, MP)	59
28. Pollenmätningar, punkt 18 (S, MP)	60
Särskilda yttranden	61
1. Övriga frågor om hiv, punkt 7 (KD).....	61
2. Förebyggande arbete mot barnfetma, punkt 14 (S, MP).....	61
3. Förebyggande arbete mot barnfetma, punkt 14 (V).....	61
4. Motioner som bereds förenklat, punkt 19 (M).....	62
5. Motioner som bereds förenklat, punkt 19 (SD)	62
6. Motioner som bereds förenklat, punkt 19 (C).....	62
7. Motioner som bereds förenklat, punkt 19 (V)	62

8. Motioner som bereds förenklat, punkt 19 (KD).....	63
9. Motioner som bereds förenklat, punkt 19 (L).....	63
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	64
Motioner från allmänna motionstiden 2021/22	64
<i>Bilaga 2</i>	
Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet	85

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Förebyggande och folkhälsofrämjande insatser

1. Folkhälsofrämjande informationsinsatser

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:442 av Karin Rågsjö m.fl. (V) yrkande 4,

2021/22:3510 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 13,

2021/22:3696 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 34 och

2021/22:4173 av Pia Steensland m.fl. (KD) yrkande 1.

Reservation 1 (M, C, V, KD, MP)

2. Evidensbaserade folkhälsofrämjande projekt

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:3805 av Christina Tapper Östberg m.fl. (SD) yrkande 1 och

2021/22:4173 av Pia Steensland m.fl. (KD) yrkande 2.

Reservation 2 (SD, KD)

3. Övriga folkhälsofrämjande frågor

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:442 av Karin Rågsjö m.fl. (V) yrkandena 1, 3 och 5,

2021/22:3510 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 11,

2021/22:3699 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 12 och

2021/22:3977 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkande 1.

Reservation 3 (SD, L)

Reservation 4 (M)

Reservation 5 (C)

Reservation 6 (V)

Reservation 7 (KD)

Reservation 8 (MP)

4. Internationellt hälsosamarbete

Riksdagen avslår motion

2021/22:2573 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkandena 2 och 6.

Reservation 9 (SD)

Smittskydd

5. Smittspårning

Riksdagen avslår motion

2021/22:4197 av Elisabeth Falkhaven m.fl. (MP) yrkande 10.

Reservation 10 (MP)

6. **Hivprevention, testning och kunskapshöjande insatser**

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om tillgången till hivförebyggande läkemedel och hivtestning samt kunskapshöjande insatser om hiv och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna

2021/22:442 av Karin Rågsjö m.fl. (V) yrkandena 8 och 9,

2021/22:3509 av Annie Lööf m.fl. (C) yrkande 31,

2021/22:3510 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkandena 19 och 20,

2021/22:3763 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 4 och

2021/22:4004 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkande 4.

Reservation 11 (S)

7. **Övriga frågor om hiv**

Riksdagen avslår motion

2021/22:3763 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkandena 1–3 och 7.

Reservation 12 (M, KD)

Reservation 13 (SD)

Reservation 14 (C)

Vaccinationer

8. **Övergripande frågor om vaccinationer**

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:1547 av Serkan Köse (S),

2021/22:3297 av Elisabeth Björnsdotter Rahm och Ann-Britt Åsebol (båda M) och

2021/22:3977 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkande 26.

Reservation 15 (C, L)

9. **Vaccinationsprogram för äldre**

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om ett vaccinationsprogram för äldre och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna

2021/22:3243 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 25,

2021/22:3423 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkandena 17 och 18,

2021/22:3510 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 23,

2021/22:3696 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkandena 25 och 26 samt

2021/22:4170 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 28.

Reservation 16 (S)

10. **Internationellt samarbete om vaccin**

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:3246 av Kerstin Lundgren m.fl. (C) yrkande 33 och
2021/22:3776 av Hans Wallmark m.fl. (M) yrkande 9.

Reservation 17 (M)
Reservation 18 (C, KD)

Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter

11. Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:3700 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 23 och
2021/22:4065 av Nicklas Attefjord m.fl. (MP) yrkande 17.

Reservation 19 (M, KD, L)
Reservation 20 (MP)

12. Ungdomsmottagningar

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:3510 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 8,
2021/22:4001 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkande 11 och
2021/22:4032 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 20.

Reservation 21 (M, C, KD, L)

Kost och fysisk aktivitet m.m.

13. Hälsosamma matvanor m.m.

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:970 av Per-Arne Håkansson (S) yrkande 2,
2021/22:2915 av Clara Aranda och Christina Tapper Östberg (båda SD),
2021/22:3696 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 31,
2021/22:3700 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 12 och
2021/22:4087 av Maria Gardfjell och Anna Sibinska (båda MP) yrkande 3.

Reservation 22 (M, SD)
Reservation 23 (MP)

14. Förebyggande arbete mot barnfetma

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om förebyggande arbete mot barnfetma och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna

2021/22:3510 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 6,
2021/22:3696 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 28,
2021/22:3977 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkande 11 och
2021/22:4173 av Pia Steensland m.fl. (KD) yrkande 5.

Reservation 24 (S, V, MP)

15. Uppdrag till Statistiska centralbyrån

Riksdagen avslår motion

2021/22:4173 av Pia Steensland m.fl. (KD) yrkande 6.

Reservation 25 (KD)

Allergifrågor

16. Samordning av arbetet inom allergiområdet

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om samordning av arbetet inom allergiområdet och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna

2021/22:442 av Karin Rågsjö m.fl. (V) yrkandena 6 och 7,

2021/22:3696 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 32,

2021/22:3809 av Per Ramhorn m.fl. (SD) yrkande 59 och

2021/22:4168 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 42.

Reservation 26 (S, L)

17. Kunskapscentrum för matallergi

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:3401 av Nicklas Attefjord (MP) och

2021/22:3809 av Per Ramhorn m.fl. (SD) yrkande 60.

Reservation 27 (SD, MP)

18. Pollenmätningar

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om statligt ansvar för pollenmätningar och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna

2021/22:3696 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 33 och

2021/22:3809 av Per Ramhorn m.fl. (SD) yrkande 61.

Reservation 28 (S, MP)

Motioner som bereds förenklat

19. Motioner som bereds förenklat

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

Stockholm den 5 maj 2022

På socialutskottets vägnar

Acko Ankarberg Johansson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Acko Ankarberg Johansson (KD), Kristina Nilsson (S), Camilla Waltersson Grönvall (M), Ann-Christin Ahlberg (S), Mikael Dahlgvist (S), Sofia Nilsson (C), Karin Rågsjö (V), Carina Ståhl Herrstedt (SD), Dag Larsson (S), Clara Aranda (SD), Margareta Fransson (MP), Pia Steensland (KD), Mats Wiking (S), Ulrika Jörgensen (M), Per Ramhorn (SD), Barbro Westerholm (L) och Mats Sander (M).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet ca 210 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2021/22. Motionsyrkandena handlar bl.a. om förebyggande och folkhälsofrämjande insatser. Av dessa behandlas ca 150 motionsyrkanden i förenklad ordning eftersom de tar upp samma eller i huvudsak samma frågor som riksdagen har behandlat tidigare under valperioden.

Förslagen i motionerna finns i bilaga 1.

Vid sammanträdet den 24 februari 2022 höll utskottet ett forskningsseminarium på temat Folkhälsa och livsstilsfrågor. Vid seminariet medverkade professor Agneta Åkesson från Karolinska institutet och professor Anders Rosengren från Göteborgs universitet.

Vid sammanträdet den 24 mars 2022 informerade Coronakommissionens ordförande Mats Melin utskottet om kommissionens slutbetänkande (SOU 2022:10).

Utskottets överväganden

Förebyggande och folkhälsofrämjande insatser

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om folkhälsofrämjande informationsinsatser, evidensbaserade folkhälsofrämjande projekt och övriga folkhälsofrämjande frågor.

Jämför reservation 1 (M, C, V, KD, MP), 2 (SD, KD), 3 (SD, L), 4 (M), 5 (C), 6 (V), 7 (KD), 8 (MP) och 9 (SD).

Motionerna

Folkhälsofrämjande informationsinsatser

I kommittémotion 2021/22:3696 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 34 föreslås ett tillkännagivande om informationsinsatser för att öka kunskapsnivån hos allmänheten om hälsofrämjande insatser.

I kommittémotion 2021/22:3510 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 13 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör ge lämplig myndighet i uppdrag att ta fram förslag på insatser för att stärka hälsokompetensen i utsatta områden.

I kommittémotion 2021/22:442 av Karin Rågsjö m.fl. (V) yrkande 4 föreslås ett tillkännagivande om att Folkhälsomyndigheten bör få i uppdrag att utveckla informationen till de grupper som är i störst behov av hälsokommunikation.

I kommittémotion 2021/22:4173 av Pia Steensland m.fl. (KD) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om nationella informationskampanjer för främjandet av folkhälsa.

Evidensbaserade folkhälsofrämjande projekt

I kommittémotion 2021/22:3805 av Christina Tapper Östberg m.fl. (SD) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att evidensbaserade metoder och projekt inom folkhälsoområdet måste tillgängliggöras nationellt för att kvalitetssäkra det förebyggande folkhälsoarbetet. Även i kommittémotion 2021/22:4173 av Pia Steensland m.fl. (KD) yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att sprida evidensbaserade folkhälsofrämjande projekt.

Övriga folkhälsofrämjande frågor

I kommittémotion 2021/22:3699 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 12 föreslås ett tillkännagivande om att ge individen bättre förutsättningar att förebygga kognitiva sjukdomar.

I kommittémotion 2021/22:3510 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 11 föreslås ett tillkännagivande om att krav ska införas på alla regioner att ha ett systematiskt och strukturerat förebyggande hälsoarbete inriktat mot undvikbara livsstilssjukdomar och olika slags ohälsa.

I kommittémotion 2021/22:442 av Karin Rågsjö m.fl. (V) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att Folkhälsomyndigheten bör få i uppdrag att ta fram förslag på en handlingsplan för att minska hälsoklyftorna bland barn och unga samt tydligt peka ut de områden som ska prioriteras. I yrkande 3 föreslås ett tillkännagivande om att Folkhälsomyndigheten bör få i uppdrag att kartlägga och sammanställa hur folkhälsan har utvecklats de senaste decennierna och utifrån denna kartläggning peka ut de mest prioriterade områdena för folkhälsoarbetet den närmaste tiden. I yrkande 5 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen tydligare bör ange folkhälsa som ett mått på regional tilldelning av statsbidrag.

I kommittémotion 2021/22:3977 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att folkhälsofrågor bör integreras i alla samhällssektorer.

Internationellt hälsosamarbete

I kommittémotion 2021/22:2573 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att utvärdera det nordiska hälsosamarbetet. I yrkande 6 föreslås ett tillkännagivande om att verka för en ökad transparens i det internationella hälsoarbetet.

Pågående arbete

Målet för folkhälsopolitiken

Det övergripande målet för folkhälsopolitiken är att skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation (prop. 2017/18:249 God och jämlik hälsa – en utvecklad folkhälsopolitik, bet. 2017/18:SoU26, rskr. 2017/18:406).

I samband med att det nya målet fastslogs beslutade riksdagen om en sektorsövergripande mål- och uppföljningsstruktur för det samlade folkhälsoarbetet. Den består av följande åtta målområden:

1. Det tidiga livets villkor
2. Kunskaper, kompetenser och utbildning
3. Arbete, arbetsförhållanden och arbetsmiljö
4. Inkomster och försörjningsmöjligheter
5. Boende och närmiljö
6. Levnadsvanor
7. Kontroll, inflytande och delaktighet
8. En jämlik och hälsofrämjande hälso- och sjukvård.

De första sju målområdena utgör livsområden som omfattar viktiga resurser för en god och jämlik hälsa men också inriktning på arbete som främjar god och jämlik hälsa. Det åttonde målområdet betonar att hälso- och sjukvårdens verksamhet bör bli bättre på att motverka skillnader mellan sociala grupper vad gäller insjuknande, behandling och konsekvenser av sjukdom och ohälsa. Folkhälsomyndigheten har i uppdrag att verka för att det nationella folkhälsomål som riksdagen har fastställt uppnås och verksamheten ska omfatta samtliga åtta målområden.

Ett syfte med regeringens proposition God och jämlik hälsa – en utvecklad folkhälsopolitik (prop. 2017/18:249) var att motivera aktörer på alla samhällsnivåer att arbeta aktivt med att främja en god och jämlik hälsa.

Stödstruktur för det statliga folkhälsoarbetet

Folkhälsomyndigheten har i uppdrag att regelbundet redovisa data för ett urval indikatorer inom vart och ett av de nationella målområdena. I maj 2019 fick Folkhälsomyndigheten i uppdrag att utveckla en stödstruktur för det statliga folkhälsoarbetet som möjliggör systematiska och samordnade insatser (S2019/02381/FS, S2020/07611/FS). I uppdraget låg att redovisa en samlad strategi för hur detta arbete ska bedrivas. Folkhälsomyndigheten skulle därtill se över och ange vilka politikområdesmål som har betydelse för att nå det övergripande folkhälsomålet samt om de är adekvata ur ett jämlik hälsaperspektiv uppdelat på de åtta målområdena. Vidare skulle myndigheten utreda och föreslå hur respektive målområde kan följas upp via ett antal valida, vetenskapligt förankrade och mätbara indikatorer som speglar viktiga aspekter av en god och jämlik hälsa och bakomliggande förutsättningar på samhällsnivå och som går att följa på nationell, regional och lokal nivå. Redovisningen lämnades till Regeringskansliet i december 2020 i rapporten På väg mot en god och jämlik hälsa – Stödstruktur för det statliga folkhälsoarbetet.

I rapporten presenterar Folkhälsomyndigheten en struktur för det statliga folkhälsoarbetet som möjliggör systematiska och samordnade insatser mellan myndigheter i syfte att bidra till att det övergripande folkhälsopolitiska målet nås. Vidare redovisas ett innehåll för det folkhälsopolitiska ramverket i form av nationella mål, och man identifierar vilka statliga myndigheter som är relevanta för att bidra till det statliga folkhälsopolitiska arbetet. Myndigheten redovisar också indikatorer för de åtta målområdena och för relevanta hälsoutfall, vilka ska visa riktning och användas för att följa upp den övergripande folkhälsopolitiken. Rapporten utgör ett kunskapsunderlag för bl.a. dem som arbetar med folkhälsorelevanta frågor på statlig, regional och kommunal nivå, i näringslivet eller civilsamhället.

Folkhälsomyndigheten

Av förordningen (2021:248) med instruktion för Folkhälsomyndigheten framgår bl.a. att myndigheten i sin verksamhet ska fästa särskild vikt vid de grupper som löper störst risk att drabbas av ohälsa. Verksamheten ska stå på

vetenskaplig grund. Myndigheten ska samordna folkhälsoarbetet på nationell nivå.

Myndigheten ska stödja berörda aktörer i såväl genomförande som uppföljning av arbetsformer, metoder, strategier och insatser på folkhälsoområdet samt följa upp effekterna av dessa. Inom ramen för sitt samordnande ansvar ska myndigheten bidra till en god och jämlik hälsa genom att vara samlande, stödjande och pådrivande i förhållande till berörda aktörer. Myndigheten ska ansvara för kunskapsutveckling inom sitt verksamhetsområde samt inom detta identifiera, analysera och förmedla relevant kunskap till kommuner, regioner och andra berörda aktörer.

Myndigheten publicerar årligen rapporten Folkhälsans utveckling. Den är en del i myndighetens samlade uppföljningssystem för en god och jämlik hälsa. Den utgår från det folkhälsopolitiska ramverket med de åtta målområdena och olika aspekter av hälsa. Sammantaget ska uppföljningen visa utvecklingen mot det övergripande folkhälsopolitiska målet. Den senaste rapporten, Folkhälsans utveckling – årsrapport 2022, publicerades i mars 2022.

På Folkhälsomyndighetens webbplats finns samlingssidan Tema folkhälsa – lokalt och regionalt stöd där myndigheten har samlat information som kan hjälpa de som arbetar lokalt och regionalt med frågor som direkt eller indirekt rör folkhälsa.

Regionalt genomförande av den nationella folkhälsopolitiken

Den 31 mars 2022 gav regeringen länsstyrelserna i uppdrag att stödja det regionala genomförandet av den nationella folkhälsopolitiken (S2022/01941 [delvis]). Samtidigt gavs Folkhälsomyndigheten i uppdrag att stödja länsstyrelsernas arbete med genomförandet (S2022/01942 [delvis]). Syftet med uppdragen är att skapa förutsättningar för en god och jämlik hälsa för hela Sveriges befolkning.

Uppdraget till länsstyrelserna innebär att de utifrån regionala och lokala förutsättningar och behov ska

- vara en kompletterande länk mellan nationell, regional och lokal nivå inom stödstrukturen för statligt folkhälsoarbete
- stödja införandet av folkhälsopolitiken genom att stärka lokala och regionala förutsättningar för främjande och förebyggande arbete med fokus på goda och jämlika förutsättningar för hälsa genom livet
- bidra till en god, jämlik och jämställd folkhälsa i länen genom att stödja utvecklingen av ett kunskapsbaserat lokalt och regionalt folkhälsoarbete
- bidra till att samarbete och erfarenhetsutbyte mellan berörda aktörer utvecklas på lokal och regional nivå för att främja hälsa, förebygga ohälsa och jämna ut hälsoskillnader
- stödja kompetensutveckling och gemensamma tvärssektoriella utbildningsinsatser inom folkhälsoområdet
- stödja kommunöverskridande folkhälsoinsatser.

Konkret kan arbetet handla om att ta fram modeller för hur det lokala, regionala och nationella folkhälsoarbetet kan länkas samman. Genom regionala samordningsstrukturer kan rollfördelningen mellan olika aktörer göras tydlig. Länsstyrelserna ska också ge samordnat stöd till kommuner som kommit olika långt i sitt främjande och förebyggande arbete och stödja framtagandet av lokala samordningsstrukturer för god och jämlik hälsa.

Länsstyrelsen i Västerbottens län har huvudansvaret för rapporteringen av uppdraget och ska lämna en slutredovisning till Socialdepartementet senast den 15 mars 2024.

Folkhälsomyndigheten ska i ett parallellt uppdrag stödja länsstyrelsernas arbete med deras uppdrag, i syfte att uppfylla det folkhälsopolitiska målet. Den stödstruktur som Folkhälsomyndigheten har utvecklat för det statliga folkhälsoarbetet ska utgöra grunden för arbetet. Myndigheten ska också inom ramen för detta arbete vara länken till andra myndigheter på nationell nivå. Inom ramen för sitt samordnande ansvar ska myndigheten bidra till en god och jämlik hälsa genom att vara samlande, stödjande och pådrivande.

I uppdraget ingår att samla in och göra en nationell bild av de länsvisa kartläggningar av den regionala och lokala aktörskartan samt behov inom folkhälsoområdet som länsstyrelserna har i uppdrag att genomföra.

Folkhälsomyndigheten ska redovisa uppdraget i sina årsredovisningar för 2022 och 2023.

Nationella riktlinjer för prevention och behandling vid ohälsosamma levnadsvanor

Socialstyrelsens Nationella riktlinjer för prevention och behandling vid ohälsosamma levnadsvanor – Stöd för styrning och ledning innehåller rekommendationer om åtgärder för att förebygga och behandla sjukdom genom att stödja patienter att förändra ohälsosamma levnadsvanor. Syftet med riktlinjerna är att dels stimulera användandet av vetenskapligt utvärderade och effektiva åtgärder inom detta område, dels vara ett underlag för öppna och systematiska prioriteringar inom hälso- och sjukvården. Riktlinjerna riktar sig till politiker, chefstjänstemän och verksamhetschefer. Andra viktiga mottagare är yrkesverksamma inom hälso- och sjukvården.

Socialstyrelsen har sedan 2011 i uppdrag att stödja genomförandet av regeringens nationella riktlinjer för prevention och behandling vid ohälsosamma levnadsvanor.

Medel för att förebygga och behandla ohälsosamma levnadsvanor

I januari 2022 beslutade regeringen att under 2022 betala ut 4 500 000 kronor till professionsorganisationer inom vården som arbetar för att förebygga och behandla ohälsosamma levnadsvanor (S2022/00454). Medlen fördelas av Socialstyrelsen och fokus ska ligga på de patienter som har störst behov, både medicinskt och socioekonomiskt, av insatser.

Socialstyrelsen ska senast den 15 maj 2023 lämna en redovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Socialdepartementet).

Internationellt folkhälsoarbete

I maj 2021 beslutade regeringen om en uppdaterad femårig strategi för samverkan med Världshälsoorganisationen (WHO), Strategi för Sveriges samarbete med Världshälsoorganisationen (WHO) 2021–2025 (S2021/04451). Strategin styr regeringens samt berörda myndigheters arbete, både inom Sverige och inom utlandsmyndigheterna, och ska bidra till att stärka nationell folkhälso- och sjukvårdspolitik, den svenska utvecklingspolitiken för global utveckling samt Agenda 2030. Sverige avser att prioritera följande områden under strategiperioden: allmän tillgång till hälso- och sjukvård, bättre skydd mot hälsokriser och hälsosammare liv.

Folkhälsoarbetet inom EU drivs framför allt genom hälsoprogrammet EU för hälsa 2021–2027 – en vision om ett friskare EU. Programmet EU för hälsa är EU:s svar på covid-19-krisen. Programmet inrättades genom förordning (EU) 2021/522 och ska ge finansiering till stödberättigade enheter, hälsoorganisationer och icke-statliga organisationer från EU-länderna och länder utanför EU som är associerade till programmet.

De nordiska statsministrarna presenterade en gemensam vision för det nordiska samarbetet den 20 augusti 2019 (norden.org). Visionen är att Norden ska vara världens mest hållbara och integrerade region 2030. Samarbetet i Nordiska ministerrådet ska bidra till att nå målet. Det nordiska samarbetet inom hälsa och välfärd syftar till att alla nordiska medborgare ska ha social trygghet och sociala rättigheter. Ministerrådet arbetar för att förebygga social ojämlikhet och undvika marginalisering av socialt utsatta och sårbara grupper i samhället.

Svar på skriftlig fråga

Den 3 januari 2022 besvarade statsrådet Anna Hallberg (S) en skriftlig fråga om samverkan över gränser (fr. 2021/22:651). Statsrådet anförde bl.a. följande:

Vi har ett nära nordiskt samarbete om krisberedskap i det s.k. Hagasamarbetet, där våra myndigheter liksom departement ansvariga för krisberedskapsfrågor löpande har fört dialog och utbytt lägesbilder. Inom ramen för Nordiska ministerrådet pågår olika projekt med koppling till smittskydd och beredskap. Folkhälsomyndigheten har sedan länge ett nära samarbete med sina nordiska motsvarigheter och detta samarbete har varit än mer intensivt under pandemin. På svenskt initiativ pågår det även en dialog mellan de nordiska länderna för att titta närmare på möjligheterna att stärka och skapa synergieffekter inom nordisk vaccinproduktion.

Vi måste bli bättre på att genom samverkan förebygga och reducera negativa effekter av såväl pandemirelaterade som övriga gränshinder.

Jag och mina kollegor i regeringen kommer att fortsatt att verka för att visionen om Norden som den mest integrerade regionen i världen år 2030 inte ska förbli enbart en vision, utan bli verklighet.

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden om förebyggande och folkhälsofrämjande insatser behandlades senast i betänkande 2020/21:SoU15 Folkhälsofrågor. Motionsyrkandena avstyrktes. Riksdagen biföll utskottets förslag till riksdagsbeslut (prot. 2020/21:79).

Utskottets ställningstagande

Det övergripande målet för folkhälsopolitiken är att skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och att sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation. Målet tydliggör samhällets ansvar och förutsätter ett gemensamt och tvärsektoriellt arbete. Vägledande för arbetet är de åtta målområden som utgår från ett livscykelperspektiv med start i det tidiga livets villkor och omfattar utbildning, arbetslivet, vår livsmiljö och en hälsofrämjande sjukvård.

Utskottet konstaterar att Folkhälsomyndigheten har haft i uppdrag att utveckla en stödstruktur för det statliga folkhälsoarbetet som möjliggör systematiska och samordnade insatser mellan myndigheter i syfte att bidra till att det övergripande folkhälsopolitiska målet nås. Uppdraget redovisades i rapporten På väg mot en god och jämlik hälsa – Stödstruktur för det statliga folkhälsoarbetet. I rapporten redovisas även ett innehåll för det folkhälsopolitiska ramverket i form av nationella mål, och man identifierar vilka statliga myndigheter som är relevanta för att bidra till det statliga folkhälsopolitiska arbetet. Ett antal indikatorer knyts till varje målområde, vilka ska visa riktning och användas för att följa upp den övergripande folkhälsopolitiken. Med hjälp av uppföljningar kan man identifiera var det finns behov av ytterligare kunskap eller insatser. Rapporten utgör ett kunskapsunderlag för bl.a. dem som arbetar med folkhälsorelevanta frågor på statlig, regional och kommunal nivå, i näringslivet eller civilsamhället. Ramverket synliggör enligt utskottet att folkhälsopolitiken är tvärsektoriell. Utskottet välkomnar Folkhälsomyndighetens rapport.

Utskottet noterar vidare att regeringen nyligen har gett länsstyrelserna i uppdrag att stödja det regionala genomförandet av den nationella folkhälsopolitiken (S2022/01941). Samtidigt gavs Folkhälsomyndigheten i uppdrag att stödja länsstyrelsernas arbete med genomförandet (S2022/01942). Syftet med uppdragen är att skapa förutsättningar för en god och jämlik hälsa för hela Sveriges befolkning. Utskottet välkomnar dessa uppdrag.

Utskottet anser med hänvisning till det som anförts ovan inte att riksdagen behöver ta några initiativ med anledning av motionerna 2021/22:442 (V) yrkande 4, 2021/22:3510 (C) yrkande 13, 2021/22:3696 (M) yrkande 34 och 2021/22:4173 (KD) yrkande 1 om hälsofrämjande informationsinsatser. Motionsyrkandena bör avslås.

Vidare anser utskottet att det är positivt att länsstyrelserna i enlighet med de ovannämnda uppdragen bl.a. ska bidra till att utveckla samarbete och erfarenhetsutbyte mellan berörda aktörer samt stödja utvecklingen av ett

kunskapsbaserat lokalt och regionalt folkhälsoarbete. Utskottet anser inte att det är nödvändigt för riksdagen att ta några initiativ med anledning av motionerna 2021/22:3805 (SD) yrkande 1 och 2021/22:4173 (KD) yrkande 2. Motionsyrkandena bör avslås.

Mot bakgrund av pågående arbete inom det folkhälsofrämjande området anser utskottet inte att riksdagen bör ta några initiativ med anledning av motionerna 2021/22:442 (V) yrkandena 1, 3 och 5, 2021/22:3510 (C) yrkande 11, 2021/22:3699 (M) yrkande 12 och 2021/22:3977 (L) yrkande 1. Motionsyrkandena bör avslås.

Slutligen ser utskottet positivt på det internationella samarbete som bedrivs inom folkhälsoområdet. Det finns inte anledning för riksdagen att ta några initiativ när det gäller motion 2021/22:2573 (SD) yrkandena 2 och 6. Motionsyrkandena bör avslås.

Smittskydd

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om att regeringen bör ge en lämplig myndighet i uppdrag att se över hur tillgången till hivförebyggande läkemedel och hivtestning kan utökas i alla regioner samt att genomföra kunskapshöjande insatser om hiv till allmänheten och tillkännager detta för regeringen. Riksdagen avslår motionsyrkanden om smittspårning och övriga frågor om hiv.

Jämför reservation 10 (MP), 11 (S), 12 (M, KD), 13 (SD) och 14 (C) samt särskilt yttrande 1 (KD).

Motionerna

Smittspårning

I kommittémotion 2021/22:4197 av Elisabeth Falkhaven m.fl. (MP) yrkande 10 föreslås ett tillkännagivande om att hälso- och sjukvården ska ha en strategi för delning av data, kunskap och resurser som medger tillräcklig snabbhet för effektiv smittspårning samt aktiv bekämpning av smitta och som är tillräckligt robust för att fungera även med stora störningar i samhällets infrastruktur.

Hivprevention, testning och kunskapshöjande insatser

I partimotion 2021/22:3509 av Annie Löf m.fl. (C) yrkande 31 föreslås ett tillkännagivande om att förbättra hiv-positivas livsvillkor genom bättre tillgänglighet till förebyggande behandling (profylax), behandling och vård samt kunskapshöjande insatser till allmänheten.

I kommittémotion 2021/22:3763 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 4 föreslås ett tillkännagivande om att säkerställa ökade möjligheter

till testning. I kommittémotion 2021/22:3510 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 20 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör se över hur tillgången till testning för hiv i större utsträckning kan möta de faktiska behoven i alla regioner.

I kommittémotion 2021/22:3510 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 19 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör överväga initiativ som säkerställer ökad tillgång till hivprevention genom ökad rådgivning och förskrivning av s.k. preexpositionsprofylax (PREP) i alla regioner. I kommittémotion 2021/22:442 av Karin Rågsjö m.fl. (V) yrkande 9 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen ska ge lämplig myndighet i uppdrag att utreda hur införandet av förebyggande medicinering mot hiv och aids genom s.k. PREP kan utökas, och i kommittémotion 2021/22:4004 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkande 4 föreslås ett tillkännagivande om information om och tillgång till PREP.

I kommittémotion 2021/22:442 av Karin Rågsjö m.fl. (V) yrkande 8 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör ta fram en nationell plan för information och kunskap om hiv till allmänheten och till vården för att eliminera stigmatiseringen av gruppen i samhället samt inom vården.

Övriga frågor om hiv

I kommittémotion 2021/22:3763 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om ett behov av nationella riktlinjer för hivvård och prevention. I yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om ett mål om 95-95-95 för att nå målet om att eliminera hiv epidemin till 2030. I yrkande 3 föreslås ett tillkännagivande om att införa ett fjärde 95-mål avseende livskvalitet. I yrkande 7 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör utse ett hivråd med relevanta aktörer och intressenter.

Pågående arbete

Coronakommissionen

Som nämnts ovan beslutade regeringen den 30 juni 2020 om kommittédirektivet Utvärdering av åtgärderna för att hantera utbrottet av det virus som orsakar sjukdomen covid-19 (dir. 2020:74). Kommissionen tog namnet Coronakommissionen (S 2020:09). En första delredovisning som avser deluppdraget om smittspridning inom vård och omsorg om äldre lämnades den 15 december 2020. En andra delredovisning, Sverige under pandemin (SOU 2021:89), lämnades den 29 oktober 2021 och innehöll en redovisning av bl.a. provtagning och smittspårning.

Kommissionen gjorde bl.a. följande observationer och bedömningar (s. 720 f.):

- Inför nästa mer omfattande epidemiska virusutbrott måste ansvariga myndigheter säkerställa tillräcklig kapacitet för att snabbt kunna skala upp användningen av provtagning och smittspårning. Det gäller inte bara

laboratoriekapacitet utan också kompatibla it-lösningar, lagerhållning av nödvändig utrustning, klara och tydliga ansvarsförhållanden och tillgång till personal med fullgod utbildning i provtagning och smittspårning.

- Lagen har visat sig otillräcklig eftersom den inte ger stöd för alla de åtgärder som framstått som nödvändiga under pandemin. Förhållandet mellan region och smittskyddsläkare är otydligt. Ett tecken på detta är att smittskyddsläkarens ställning och resurser varierar avsevärt mellan olika regioner.
- Även förhållandet mellan smittskyddsläkarna och Folkhälsomyndigheten förefaller oklart. Hur en tydlig ordning med starka smittskyddsläkare bör se ut måste utredas vidare.

Den 25 februari 2022 överlämnade Coronakommissionen sitt slutbetänkande Sverige under pandemin (SOU 2022:10).

Betänkandena bereds inom Regeringskansliet.

Författningsberedskap inför framtida pandemier

I september 2021 tillsatte regeringen en utredning med uppdrag att göra en översyn av smittskyddslagen och analysera behovet av nya bestämmelser inför framtida pandemier (dir. 2021:68). Arbetet ska utföras med utgångspunkt i de behov av åtgärder som framkommit under covid-19-pandemin. Utredaren ska också utreda frågor om smittbärandepennning, smittskydd för vissa grupper inom socialtjänsten och tillämpningsområdet för lagen (2012:453) om register över nationella vaccinationsprogram m.m. Uppdraget ska slutredovisas senast den 1 september 2023.

Strategin mot hiv/aids och vissa andra smittsamma sjukdomar

Regeringen beslutade i november 2017 om en ny strategi mot hiv/aids och vissa andra smittsamma sjukdomar. Enligt strategin är det övergripande målet för samhällets insatser att begränsa spridning av hiv och andra sexuellt överförda och blodburna infektioner samt att begränsa konsekvenserna av dessa infektioner för samhället och den enskilde. Vidare innehåller strategin följande tre delmål:

- att behovs- och kunskapsbaserade hälsofrämjande och förebyggande insatser når relevanta målgrupper, såväl som hela befolkningen
- att tidigt identifiera och behandla hivinfektion
- att stigma och diskriminering relaterade till hivinfektion minimeras och att personer som lever med hivinfektion kan berätta om sin infektion utan oro för att särbehandlas.

Medel till anslaget 2:4 Insatser mot hiv/aids och andra smittsamma sjukdomar

I budgetpropositionen för 2022 (prop. 2021/22:1 utg.omr. 9) föreslog regeringen att 75 502 000 kronor skulle anvisas till anslaget 2:4 Insatser mot hiv/aids och andra smittsamma sjukdomar för 2022.

I december 2021 ställde sig socialutskottet bakom ett förslag från ledamöterna från Moderaterna, Sverigedemokraterna och Kristdemokraterna om att öka anslaget 2:4 Insatser mot hiv/aids och andra smittsamma sjukdomar inom utgiftsområde 9 jämfört med regeringens förslag i budgetpropositionen för 2022 (bet. 2021/22:SoU1). Utskottet anförde bl.a. följande (s. 38 f.):

Utskottet anser att anslaget 2:4 Insatser mot hiv/aids och andra smittsamma sjukdomar ska tillföras 25 000 000 kronor mer än regeringen har föreslagit för 2022. Utskottet anser att anslaget bör ökas med 50 000 000 kronor 2023 och med 75 000 000 kronor från 2024 och framåt.

För att bekämpa spridningen av hiv har stora ansträngningar gjorts såväl i världen som i Sverige. Bland annat lanserade FN-organet Un aids 90-90-90-målen 2014 som innebär att 90 procent av dem som har hiv ska vara medvetna om det, att 90 procent av dessa ska behandlas med hivläkemedel och att 90 procent av dessa ska ha omätbara virusnivåer. Sverige har historiskt sett varit mycket framgångsrikt i bekämpningen av spridningen och behandling med hivläkemedel och var först med att nå Un aids 90-90-90-mål. Dock håller vi nu på att missa målet om att diagnostisera hiv och riskerar att inte nå Agenda 2030-målet om att eliminera hiv epidemin till år 2030. Den nuvarande regeringen har halverat anslaget för insatser mot hiv/aids och andra smittsamma sjukdomar. Detta har fått stora konsekvenser inte minst på regional och lokal nivå där anslagen har minskat kraftigt. Utskottet anser att denna satsning bör återställas till ursprunglig nivå under budgetperioden. Anslaget bör utökas med 25 000 000 kronor 2022. Medel bör tillföras för detta ändamål även 2023 och framåt enligt ovan. Dessa stegvis utökade resurser de kommande åren ska ges som generellt stöd till Folkhälsomyndighetens nationella arbete och insatser i fråga om hiv. Myndigheten ska därutöver ges i uppdrag att ta fram en ny uppdaterad nationell strategi mot hiv/aids.

Riksdagen biföll utskottets förslag till riksdagsbeslut (rskr. 2021/22:123).

Preexpositionsprofylax

Preexpositionsprofylax, vanligen förkortat PREP, är bromsmedicin mot hiv som kan tas i förebyggande syfte.

Folkhälsomyndigheten publicerade 2017 Preexpositionsprofylax för att minska risken för infektion med hiv – En kunskapsöversikt. Myndigheten anför i kunskapsöversikten att PREP bör erbjudas till individer där läkaren och individen bedömer att det finns en kraftigt ökad risk för hivinfektion.

NT-rådet vid Sveriges Regioner och Kommuner rekommenderar sedan 2018 att regioner använder läkemedelsprofylax för att minska risken för hivinfektion i vissa riskgrupper. Förskrivningen bör ske inom läkemedelsförmånen.

Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter för kvinnor som lever med hiv i Sverige

I mars 2022 publicerade Folkhälsomyndigheten rapporten Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) för kvinnor som lever med hiv i Sverige. Rapporten baseras på resultatet från intervjuer med tolv kvinnor i åldern 25–65 år som är födda i sex olika länder och som har levt med hiv mellan ett och tio år. Några av de resultat som framgår av rapporten är att förhållningsreglerna för personer med hiv fortfarande är otydliga och att det finns en kunskapsbrist inom vården som leder till ett osäkert bemötande.

Rapporten riktar sig till myndigheter, beslutsfattare, hälso- och sjukvården samt de av civilsamhällets organisationer som arbetar med SRHR-frågor och målgruppen personer som lever med hiv. Studiens resultat kan användas för att bättre förstå behoven hos kvinnor som lever med hiv och de utvecklingsområden som finns inom den SRHR-relaterade hälso- och sjukvården.

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden om smittskydd behandlades senast i betänkande 2020/21:SoU15 Folkhälsofrågor. Motionsyrkandena avstyrktes. Riksdagen biföll utskottets förslag till riksdagsbeslut (prot. 2020/21:79).

Utskottets ställningstagande

Utskottet välkomnar att regeringen har tillsatt en utredning med uppdrag att göra en översyn av smittskyddslagen och analysera behovet av nya bestämmelser inför framtida pandemier (dir. 2021:68). Arbetet ska utföras med utgångspunkt i de behov av åtgärder som framkommit under covid-19-pandemin. Uppdraget ska slutredovisas senast den 1 september 2023. Utskottet noterar även att Coronakommissionens betänkanden bereds inom Regeringskansliet. I avvaktan på detta arbete bör motion 2021/22:4197 (MP) yrkande 10 avslås.

Utskottet anser att det är viktigt att bryta stigma kring hiv och samtidigt genomföra effektiva åtgärder för att förhindra överföringen av hiv. Detta bör bl.a. ske genom förbättrad hiv-prevention och testning samt genom kunskapshöjande insatser om hiv till allmänheten.

Enligt utskottets mening bör regeringen ge en lämplig myndighet i uppdrag att se över hur tillgången till hivförebyggande läkemedel (s.k. PREP) och hivtestning kan utökas i alla regioner. Dessutom bör regeringen ge en lämplig myndighet i uppdrag att genomföra kunskapshöjande insatser om hiv till allmänheten för att minska stigmatiseringen av hivpositiva i samhället. Utskottet föreslår att riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför och tillkännager detta för regeringen. Motionerna 2021/22:442 (V) yrkandena 8 och 9, 2021/22:3509 (C) yrkande 31, 2021/22:3510 (C) yrkandena 19 och 20,

2021/22:3763 (M) yrkande 4 och 2021/22:4004 (L) yrkande 4 bör därmed bifallas delvis.

Utskottet anser inte att riksdagen behöver ta några initiativ med anledning av de frågor om hiv som behandlas i motion 2021/22:3763 (M) yrkandena 1–3 och 7. Motionsyrkandena bör avslås.

Vaccinationer

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om ett vaccinationsprogram för äldre och tillkännager detta för regeringen. Riksdagen avslår motionsyrkanden om övergripande frågor om vaccinationer och internationellt samarbete om vaccin.

Jämför reservation 15 (C, L), 16 (S), 17 (M) och 18 (C, KD).

Motionerna

Övergripande frågor om vaccinationer

I kommittémotion 2021/22:3977 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkande 26 föreslås ett tillkännagivande om folkbildning om vaccinationer.

I motion 2021/22:3297 av Elisabeth Björnsdotter Rahm och Ann-Britt Åsebol (båda M) föreslås ett tillkännagivande om att göra en översyn av vaccinationskampanjer i syfte att säkerställa jämlik tillgång till vaccination.

I motion 2021/22:1547 av Serkan Köse (S) föreslås ett tillkännagivande om att berörda myndigheter bör ges i uppdrag att noga analysera lärdomarna från vaccinationerna mot covid-19.

Vaccinationsprogram för äldre

I partimotion 2021/22:4170 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 28 föreslås ett tillkännagivande om ett vaccinationsprogram för äldre. Motionärerna anför bl.a. att regeringen bör återkomma till riksdagen med ett förslag om ett särskilt vaccinationsprogram för äldre där relevanta vaccinationer inkluderas.

I kommittémotion 2021/22:3423 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 18 föreslås ett tillkännagivande om att utreda ett särskilt vaccinationsprogram för äldre. I kommittémotion 2021/22:3696 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 26 föreslås ett likalydande tillkännagivande.

I kommittémotion 2021/22:3423 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 17 föreslås ett tillkännagivande om äldrevaccin och att börja mäta vaccinationstäckningsgraden årligen hos samtliga riskgrupper. I kommittémotion 2021/22:3696 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 25

föreslås ett likalydande tillkännagivande. Motionärerna anser att Folkhälsomyndigheten ska ges i uppdrag att ta fram ett system för att årligen mäta vaccinationstäckningsgraden hos samtliga riskgrupper.

I kommittémotion 2021/22:3243 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 25 föreslås ett tillkännagivande om att utveckla ett nationellt äldrehälsovårdsprogram som inkluderar kostnadsfria vacciner och screeningar i linje med expertmyndigheternas rekommendationer. I kommittémotion 2021/22:3510 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 23 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör överväga om vacciner och screeningar i linje med expertmyndigheternas rekommendationer bör vara kostnadsfria för äldre över en bestämd ålder i hela landet.

Internationellt samarbete om vaccin

I kommittémotion 2021/22:3776 av Hans Wallmark m.fl. (M) yrkande 9 föreslås ett tillkännagivande om vikten av internationellt samarbete samt samarbete mellan det offentliga och det privata i fråga om vaccin.

I kommittémotion 2021/22:3246 av Kerstin Lundgren m.fl. (C) yrkande 33 föreslås ett tillkännagivande om att EU bör ta en aktiv faciliterande roll för att möjliggöra och underlätta licensierings- och partnerskapsavtal mellan europeiska vaccinproducenter och möjliga producenter i andra länder för att globalt öka tillgången på vaccin mot covid-19.

Gällande rätt

Smittskyddslagen

Enligt 2 kap. 2 a § smittskyddslagen (2004:168), förkortad SmL, är det regionen och huvudmannen för elevhälsa, med undantag för huvudmän för elevhälsa i förskoleklass, som ansvarar för att erbjuda vaccinationer mot smittsamma sjukdomar. Enligt 2 kap. 3 a § ska regionerna erbjuda vaccinationer mot smittsamma sjukdomar i syfte att förhindra spridning av dessa sjukdomar i befolkningen. Skyldigheten enligt 3 a § gäller för nationella vaccinationsprogram (2 kap. 3 b §).

Enligt 2 kap. 3 c § SmL delas nationella vaccinationsprogram in i allmänna vaccinationsprogram och särskilda vaccinationsprogram för personer som ingår i riskgrupper. En förutsättning för att en smittsam sjukdom ska kunna omfattas av ett nationellt vaccinationsprogram är att det finns ett vaccin mot sjukdomen som kan ges utan föregående diagnos av sjukdomen och som kan ge mer än kortvarig immunitet mot sjukdomen i hela eller delar av befolkningen (2 kap. 3 d § SmL). Enligt 2 kap. 3 e § SmL ska en smittsam sjukdom omfattas av ett nationellt vaccinationsprogram, om vaccination med det vaccin mot sjukdomen som avses i 3 d § kan förväntas

1. effektivt förhindra spridning av smittsamma sjukdomar i befolkningen
2. vara samhällsekonomiskt kostnadseffektivt
3. vara hållbart från etiska och humanitära utgångspunkter.

Smittskyddsförordningen

I smittskyddsförordningen (2004:255) finns bestämmelser om vilka aspekter Folkhälsomyndigheten ska analysera när det gäller förslag om ändringar i de nationella vaccinationsprogrammen (7 d §). Det följer vidare av smittskyddsförordningen att Folkhälsomyndigheten även ska följa utvecklingen inom vaccinområdet och årligen lämna en lägesrapport till regeringen om de nationella vaccinationsprogrammen (7 b §). Lägesrapporten ska bl.a. omfatta en uppföljning av det nuvarande programmet samt utvecklingen av nya vacciner. I bilaga 3 anges de smittsamma sjukdomar som omfattas av nationella vaccinationsprogram (7 a §).

Folkhälsomyndigheten ska fortlöpande följa och göra en bedömning av att de nationella vaccinationsprogrammen uppfyller kraven i 2 kap. 3 d och 3 e §§ SmL (7 c §). Om Folkhälsomyndigheten finner att de nationella vaccinationsprogrammen behöver ändras, ska myndigheten senast den 1 oktober lämna förslag till regeringen om de ändringar av programmen som Folkhälsomyndigheten anser vara nödvändiga.

Pågående arbete

Nationella vaccinationsprogram

Sedan 2013 regleras nationella vaccinationsprogram genom smittskyddslagen (jfr prop. 2011/12:123, bet. 2011/12:SoU20, rskr. 2011/12:260). Nationella vaccinationsprogram delas in i allmänna vaccinationsprogram för hela befolkningen och särskilda vaccinationsprogram för definierade riskgrupper. Regeringen fattar beslut om vilka sjukdomar som ska omfattas av nationella vaccinationsprogram (allmänna och särskilda) baserat på underlag från Folkhälsomyndigheten. Därefter utfärdar Folkhälsomyndigheten föreskrifter om programmen, såsom till vilka grupper vaccin ska erbjudas, antalet doser som ska ges och med vilka intervall. Regioner och kommuner ansvarar för genomförandet och är skyldiga att kostnadsfritt erbjuda målgrupperna de vaccinationer som ingår i de nationella programmen.

Folkhälsomyndighetens rekommendationer

Som komplement till de statligt beslutade nationella vaccinationsprogrammen kan Folkhälsomyndigheten ge ut rekommendationer om vaccinationer. Sådana rekommendationer är inte bindande, utan regioner och kommuner beslutar om att genomföra rekommendationerna och om eventuella kostnader för patienterna.

Barnvaccinationsprogrammet

Det svenska barnvaccinationsprogrammet erbjuder alla barn skydd mot elva sjukdomar: difteri, haemophilus influenzae typ b, humant papillomvirus (HPV), kikhosta, mässling, pneumokockinfektion, polio, påssjuka,

rotavirusinfektion, röda hund och stelkramp. Folkhälsomyndigheten rekommenderar dessutom vaccination mot hepatit B av alla spädbarn. Sedan 2016 erbjuds vaccination mot hepatit B inom regionala vaccinationsprogram i hela landet. Alla vaccinationer som ges inom vaccinationsprogrammet registreras i ett nationellt vaccinationsregister hos Folkhälsomyndigheten som gör det möjligt att följa upp att vaccinationsprogrammet fungerar som det ska.

Särskilt vaccinationsprogram mot pneumokocker

År 2016 lämnade Folkhälsomyndigheten beslutsunderlaget Pneumokockvaccination som särskilt vaccinationsprogram till regeringen. Myndigheten bedömde vid den tidpunkten att endast medicinska riskgrupper uppfyllde kraven för att omfattas av ett sådant program. Mot bakgrund av att det saknades underlag för att inkludera personer som är 75 år och äldre i ett nationellt särskilt vaccinationsprogram gav regeringen Folkhälsomyndigheten i uppdrag (S2021/02890) att uppdatera tidigare underlag och specifikt titta på denna grupp. Folkhälsomyndighetens bedömning, som redovisades i början av april 2021, var att pneumokockvaccination av personer 75 år och äldre bör omfattas av ett nationellt särskilt vaccinationsprogram. Underlaget som myndigheten presenterade har remissbehandlats (S2021/03381).

I budgetpropositionen för 2022 avsatte regeringen medel för att utöka de nationella vaccinationsprogrammen med vaccinationsprogram för pneumokockvaccin till personer i medicinska riskgrupper och personer som är 75 år (prop. 2021/22:1 utg.omr. 25, bet. 2021/22:FiU3, rskr. 2021/22:120). Mot denna bakgrund ansåg regeringen att tillkännagivandet om avgiftsfri vaccination mot pneumokocker (bet. 2020/21:SoU11, rskr. 2020/21:81) var slutbehandlat (prop. 2021/22:1 utg.omr. 9 s. 99, se även nedan).

I januari 2022 beslutade regeringen att införa ett nytt nationellt vaccinationsprogram mot pneumokockinfektion för personer som ingår i riskgrupper genom en ändring i smittskyddsförordningen (2004:255) bilaga 3 (SFS 2022:56). Folkhälsomyndigheten kommer att ta fram föreskrifter som närmare reglerar programmet och regionernas skyldigheter. Dessa kommer att skickas ut på remiss under våren 2022 (fohm.se).

Förslag till andra särskilda vaccinationsprogram

Utöver vaccination mot allvarlig pneumokocksjukdom lämnade Folkhälsomyndigheten 2016 förslag till regeringen om att införa särskilda vaccinationsprogram för riskgrupper när det gäller hepatit B, influensa och tuberkulos. Dessa förslag väntar på bedömning och beslut av regeringen. Dessa sjukdomar omfattas tills vidare av nationella rekommendationer.

Lägesrapport till regeringen om de nationella vaccinationsprogrammen 2021

Av Folkhälsomyndighetens Lägesrapport till regeringen om de nationella vaccinationsprogrammen 2021 framgår bl.a. att 97 procent av tvååringarna var

fullvaccinerade enligt det schema som gällde för dem i januari 2020. I slutet av 2020 hade 84 procent av flickorna och 78 procent av pojkarna födda 2009 fått en dos vaccin mot HPV. Bland flickor födda 2007 var nästan 89 procent vaccinerade med en dos HPV-vaccin i slutet av 2020, och 82 procent med två doser.

Folkhälsomyndigheten anför att den höga vaccinationstäckningen visar att de allra flesta föräldrar i Sverige låter vaccinera sina barn. Detta beslut påverkas av en mängd faktorer och myndigheten avser att noga följa utvecklingen av dessa för att upprätthålla det höga förtroendet för vaccinationsprogrammet och förebygga framtida sjukdomsfall.

Information och kommunikation om vaccinationer

I juni 2018 gav regeringen Folkhälsomyndigheten i uppdrag att under 2018–2020 genomföra åtgärder för att förstärka och utveckla arbetet med information och kommunikation om vaccinationer (S2018/03919/FS). Åtgärderna ska stärka det arbete med vaccinationer som regionerna och kommunerna bedriver och som i första hand riktas mot barn. Uppdraget har redovisats och bereds inom Regeringskansliet.

Nationell vaccinsamordnare

Regeringen beslutade i maj 2020 att en särskild utredare, som ska fungera som nationell samordnare, skulle förbereda Sveriges tillgång till vaccin mot covid-19 (S 2020:07). Samordnaren skulle skapa förutsättningar och utarbeta en handlingsplan för att Sverige ska få tillgång till ett eller flera vaccin i sådan utsträckning att de nationella behoven tillgodoses. Samordnaren skulle även beakta internationella behov och de processer som pågår i fråga om solidarisk tillgång och rättvis global fördelning (dir. 2020:59).

Från och med november 2021, när regeringen beslutade om tilläggsdirektiv (dir. 2021:106), ska vaccinsamordnaren verka för att säkra Sveriges tillgång till vaccin mot covid-19 bl.a. genom EU-gemensamma förhandlingar och identifiera möjligheter att avyttra vaccin mot covid-19. Utredningstiden förlängdes t.o.m. den 30 juni 2023.

I januari 2022 överlämnade utredningen sitt delbetänkande Sveriges tillgång till vaccin mot covid-19 – framgång genom samarbete och helgardering (SOU 2022:3) till regeringen. En av utredningens slutsatser är att Sveriges deltagande i den EU-gemensamma upphandlingen av vaccin varit avgörande för att täcka landets nationella behov.

EU:s vaccinstrategi

Den 17 juni 2020 lade EU-kommissionen fram en vaccinstrategi för att snabba på utveckling, tillverkning och distribution av vacciner mot covid-19 (ec.europa.eu). Målen för EU:s vaccinstrategi är att

- garantera vaccinernas kvalitet, säkerhet och effektivitet

- säkra snabb tillgång till vaccinerna för EU-länderna och deras invånare och gå i spetsen för det globala solidaritetsarbetet
- se till att alla i EU har jämlik tillgång till ett vaccin till rimligt pris så snabbt som möjligt
- se till att man i EU-länderna förbereder sina vaccinationskampanjer, löser transport- och distributionsfrågor och fastställer vilka grupper som ska prioriteras.

Den 4 februari 2021 tillsatte kommissionen en arbetsgrupp för vaccintillverkningen. Arbetsgruppen har som mål att öka tillverkningskapaciteten i EU genom att fungera som en kontaktpunkt för de vaccintillverkare som behöver stöd. Arbetsgruppen kartlägger tillverkningskapaciteten och leveranskedjan i EU och har regelbundna kontakter med industrin och medlemsländerna så att kommissionen kan hålla sig uppdaterad om läget.

Den 18 september 2020 bekräftade kommissionen sitt deltagande i Covax, samarbetsramen för rättvis tillgång till covid-19-vaccin till ett överkomligt pris.

Uppdrag om nordisk studie om innovation, utveckling och produktion av vaccin

I februari 2022 gav regeringen Verket för innovationssystem (Vinnova) i uppdrag att tillsammans med myndigheter i Norge (Innovation Norway), Finland (Business Finland) och Danmark (Statens Serum Institut) samt konsult på Island (Landas EHF) genomföra en gemensam studie om potentialen för ömsesidig nytta av nordiskt samarbete inom innovation, utveckling och produktion av vacciner (N2022/00310). Studien ska svara på vilka potentiella synergier och samverkansmöjligheter som finns som gagnar alla de nordiska länderna och som skulle stärka nordiskt deltagande i initiativ på EU-nivå och internationell nivå. Vinnova ska senast den 20 maj 2022 gemensamt med de andra nordiska deltagande myndigheterna och konsulten färdigställa en rapport skriven på engelska. Vinnova ska lämna en redovisning av uppdraget inklusive den gemensamma rapporten översatt till svenska till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 31 maj 2022.

Svar på skriftlig fråga

Den 6 april 2022 besvarade socialminister Lena Hallengren (S) en skriftlig fråga om pneumokockvaccin (fr. 2021/22:1358). Socialministern anförde följande:

Acko Ankarberg Johansson har frågat mig om regeringen är beredd att ändra beslutet om särskilt vaccinationsprogram mot pneumokockinfektion för personer som ingår i riskgrupper och låta personer 75 år och äldre omfattas av erbjudandet om kostnadsfritt vaccin mot pneumokocker.

För att en sjukdom ska omfattas av ett nationellt vaccinationsprogram, och därmed vara kostnadsfritt för den enskilde måste sedan 2013 gällande kriterier i smittskyddslagen vara uppfyllda. Regeringen beslutar om vilka sjukdomar som ska omfattas av nationella vaccinationsprogram, baserat på

underlag från Folkhälsomyndigheten. Regionerna har möjlighet att utanför vaccinationsprogrammen erbjuda vaccination avgiftsfritt eller till reducerad kostnad för den enskilde.

Folkmyndigheten har bedömt att utöver medicinska riskgrupper bör äldre utan andra kända riskfaktorer omfattas av ett särskilt vaccinationsprogram mot pneumokockinfektion och därför erbjudas vaccin vid 75 års ålder.

I januari beslutade regeringen att införa ett särskilt vaccinationsprogram mot pneumokockinfektion. Det är emellertid Folkhälsomyndigheten som i föreskrifter meddelar de närmare detaljerna avseende till exempel vilka som ska erbjudas vaccin, antalet doser som ska ges och med vilka intervall. Myndigheten har inlett implementeringen av vaccinationsprogrammet och samverkar med berörda aktörer med målsättningen att programmet ska kunna starta hösten 2022. Regeringen följer frågan.

Tidigare riksdagsbehandling

Utskottet behandlade motionsyrkanden om vaccinationer i betänkande 2020/21:SoU15 Folkhälsofrågor. Motionsyrkandena avstyrktes. Riksdagen biföll utskottets förslag till riksdagsbeslut (prot. 2020/21:79). Motioner om vaccination mot covid-19 behandlades i betänkande 2020/21:SoU14 Covid-19-pandemin och därmed sammanhängande frågor. Utskottet avstyrkte motionerna och riksdagen följde utskottet (prot. 2020/21:84). Motionsyrkanden om vaccinationsprogram för äldre behandlades i betänkande 2019/20:SoU5 Folkhälsofrågor. Motionsyrkandena avstyrktes och riksdagen följde utskottet (prot. 2019/20:173).

Tillkännagivande om pneumokockvaccin

Utskottet föreslog i betänkande 2020/21:SoU11 Avgiftsfritt pneumokockvaccin för vissa grupper ett tillkännagivande till regeringen om att den snarast ska vidta åtgärder så att samtliga regioner kan erbjuda personer som är 75 år och äldre samt personer i medicinska riskgrupper avgiftsfri vaccination mot pneumokocker. Riksdagen biföll utskottets förslag (rskr. 2020/21:81).

Utskottets ställningstagande

Utskottet noterar att Folkhälsomyndigheten har haft i uppdrag att genomföra åtgärder för att förstärka och utveckla arbetet med information och kommunikation om vaccinationer (S2018/03919/FS). Syftet med åtgärderna var att stärka det arbete med vaccinationer som regionerna och kommunerna bedriver och som i första hand riktas mot barn. Uppdraget har redovisats och bereds inom Regeringskansliet. Utskottet anser inte att riksdagen behöver ta några initiativ med anledning av motionerna 2021/22:1547 (S), 2021/22:3297 (M) och 2021/22:3977 (L) yrkande 26. Motionsyrkandena bör avslås.

Utskottet noterar att regeringen har fattat beslut om att utöka de nationella vaccinationsprogrammen med ett vaccinationsprogram för pneumokockvaccin till personer i riskgrupper. Folkhälsomyndigheten kommer att ta fram föreskrifter som närmare reglerar vaccinationsprogrammet.

För att ytterligare förbättra äldres hälsa anser utskottet att äldre personer kostnadsfritt bör erbjudas vaccination mot även andra sjukdomar. Regeringen bör därför ge Folkhälsomyndigheten i uppdrag att ta fram ett underlag till ett nationellt vaccinationsprogram för äldre personer som omfattar såväl pneumokockvaccination som vaccination mot andra sjukdomar. Myndigheten bör i underlaget lämna förslag på vilka vaccinationer som ska ingå i vaccinationsprogrammet samt vilken åldersgrupp som ska omfattas av det. Utskottet föreslår att riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför och tillkännager detta för regeringen. Motionerna 2021/22:3243 (C) yrkande 25, 2021/22:3423 (M) yrkandena 17 och 18, 2021/22:3510 (C) yrkande 23, 2021/22:3696 (M) yrkandena 25 och 26 samt 2021/22:4170 (KD) yrkande 28 bör därmed bifallas delvis.

Utskottet ser positivt på det arbete som bedrivs och har bedrivits inom EU när det gäller tillgången till vaccin. Utskottet ser även positivt på att de nordiska länderna ska genomföra en gemensam studie om potentialen för ömsesidig nytta av nordiskt samarbete inom innovation, utveckling och produktion av vacciner (N2022/00310). Utskottet anser inte att riksdagen behöver ta några initiativ med anledning av motionerna 2021/22:3246 (C) yrkande 33 och 2021/22:3776 (M) yrkande 9. Motionsyrkandena bör avslås.

Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter samt om ungdomsmottagningar.

Jämför reservation 19 (M, KD, L), 20 (MP) och 21 (M, C, KD, L).

Motionerna

Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter

I kommittémotion 2021/22:3700 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 23 föreslås ett tillkännagivande om att ge i uppdrag till Folkhälsomyndigheten att göra en översyn av kommunernas och regionernas arbete med att genomföra handlingsplaner kopplade till den nationella strategin för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter.

I kommittémotion 2021/22:4065 av Nicklas Attefjord m.fl. (MP) yrkande 17 föreslås ett tillkännagivande om sexuell hälsa. Motionärerna anför bl.a. att

sexuell hälsa är viktig hela livet och att det ska vara enkelt att få stöd och rådgivning om den i livets alla skeden.

Ungdomsmottagningar

I partimotion 2021/22:4032 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 20 föreslås ett tillkännagivande om att se över hur ungdomsmottagningarnas arbete mot psykisk ohälsa kan stärkas.

I kommittémotion 2021/22:3510 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 8 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör ge en lämplig myndighet i uppdrag att se över hur en jämlik tillgång till traditionella, mobila och digitala ungdomsmottagningar kan säkerställas i hela landet.

I kommittémotion 2021/22:4001 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkande 11 föreslås ett tillkännagivande om utveckling av ungdomsmottagningarnas verksamhet.

Pågående arbete

Den nationella SRHR-strategin

Under 2019 gav regeringen Folkhälsomyndigheten i uppdrag (S2019/03298) att ta fram en nationell strategi för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter som myndigheten presenterade den 30 september 2020. Det övergripande målet för strategin är en god jämlik och jämställd sexuell och reproduktiv hälsa i hela befolkningen. Strategin ska utgöra inriktningen på det arbete som bedrivs under de kommande åren.

Under 2021 gav regeringen Folkhälsomyndigheten i uppdrag (S2020/09593) att stödja regioner, myndigheter och kommuner och andra aktörer inom området sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter i syfte att genomföra den nationella strategin.

Folkhälsomyndigheten har också fått i uppdrag (S2021/04606) att ta fram en nationell handlingsplan för att ytterligare konkretisera målsättningarna i den nationella SRHR-strategin. Myndigheter, regioner, kommuner och andra ska använda den i arbetet med sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter. Planen ska bidra till målsättningen om en god, jämlik och jämställd sexuell och reproduktiv hälsa i hela befolkningen.

I uppdraget samverkar Folkhälsomyndigheten med samt hämtar in kunskaper och erfarenheter från berörda myndigheter. Myndigheten samverkar dessutom med Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), kommuner och regioner samt med det civila samhället, lärosäten och andra.

Folkhälsomyndigheten ska delredovisa uppdraget senast den 1 juni 2022. Myndigheten ska slutredovisa uppdraget senast den 1 juni 2023. Där redovisar myndigheten hur den, enskilt och i samverkan med berörda myndigheter, avser att arbeta vidare med de aktiviteter och insatser som framgår av handlingsplanen. Dessutom redovisas vilket stöd berörda myndigheter kan

tillhandahålla vid planens genomförande samt eventuella kostnadsberäkningar för dessa. Förslagen ska vara ändamålsenliga och kostnadseffektiva.

I budgetpropositionen för 2022 (prop. 2021/22:1 utg.omr. 9 s. 100) anförde regeringen att rätten till en sexualitet fri från fördomar, diskriminering, våld eller tvång är grundläggande för individens upplevelse av hälsa och välbefinnande. Under 2022 avser regeringen att fortsätta arbetet med att stärka den sexuella och reproduktiva hälsan i befolkningen. Särskilt fokus ska ligga på att genomföra den nationella SRHR-strategin och att skapa förutsättningar för ett långsiktigt och samordnat arbete på både nationell, regional och lokal nivå.

Ungdomsmottagningar

Ungdomsmottagning på nätet (UMO) finansieras av Sveriges regioner och fungerar som ett komplement till de traditionella ungdomsmottagningarna. Verksamheten vänder sig till unga mellan 13 och 25 år. På umo.se finns texter, filmer, bildspel och annat material med information om bl.a. sex, alkohol, tobak och droger, psykisk hälsa samt våld och förtryck. På webbplatsen finns även bl.a. en anonym frågetjänst där ungdomarna får svar inom en vecka från en barnmorska, sjuksköterska, läkare, kurator, psykolog eller dietist. Där finns även information om närmaste ungdomsmottagning. Youmo.se är en webbplats för unga mellan 13 och 20 år. På Youmo finns delar av UMO:s information på arabiska, dari, somaliska, svenska eller tigriska. Youmo är en del av UMO.

I överenskommelsen mellan staten och SKR inom området psykisk hälsa och suicidprevention för 2021 fördelades 150 000 000 kronor till ungdomsmottagningarna för att främja arbetet med psykisk hälsa och motverka psykisk ohälsa bland barn och unga. I december 2021 träffade staten och SKR en tilläggsöverenskommelse som kompletterar grundöverenskommelsen om insatser inom området psykisk hälsa och suicidprevention 2021–2022. Av denna framgår att 150 000 000 kronor kommer att tilldelas landets ungdomsmottagningar även 2022.

SKR har genomfört en nationell kartläggning av ungdomsmottagningarnas arbete med unga när det gäller sexualitet och egenmakt. Kartläggningen redovisades i rapporten Ungdomsmottagningar och ungas sexuella hälsa – Nuläge och vägar framåt. Syftet med rapporten är att visa på möjligheter att stärka ungdomsmottagningarnas roll och arbete. För att stimulera till utveckling på alla nivåer visar rapporten på möjligheter som kan ligga till grund för initiativ i samverkan mellan huvudmän, av enskilda huvudmän eller på verksamhetsnivå.

En sammanhållen god och nära vård för barn och unga

Regeringen beslutade den 28 november 2019 att ge i uppdrag åt en särskild utredare att se över förutsättningarna för en mer sammanhållen god och nära vård för barn och unga (dir. 2019:93). I oktober 2021 överlämnade

utredningen sitt slutbetänkande Börja med barnen! Följa upp hälsa och dela information för en god och nära vård till regeringen (SOU 2021:78). Utredningens förslag ska bidra till en samlad uppföljning av barns och ungas hälsa. I betänkandet föreslås bl.a. att ett nationellt hälsovårdsprogram ska etableras som tar ett helhetsgrepp om barns och ungas hälsa, utveckling och välmående under hela uppväxttiden, oberoende av verksamhet eller boendeort. Utredningen föreslår även att en förstudie ska genomföras om hur arbetet med att ta fram programmet bäst kan utformas för att inkludera alla berörda parter. Mot bakgrund av utredningens förslag har regeringen gett Socialstyrelsen i uppdrag att genomföra en sådan förstudie (S2021/06171). En delredovisning av uppdraget ska lämnas senast den 31 mars 2022 och en slutredovisning senast den 31 oktober 2022.

Betänkandet bereds inom Regeringskansliet.

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden om sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter behandlades senast i betänkande 2020/21:SoU15 Folkhälsofrågor. Motionsyrkandena avstyrktes. Riksdagen biföll utskottets förslag till riksdagsbeslut (prot. 2020/21:79).

Utskottets ställningstagande

Utskottet ser positivt på att regeringen har gett Folkhälsomyndigheten i uppdrag (S2020/09593) att stödja regioner, myndigheter och kommuner och andra aktörer inom området sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter i syfte att införliva den nationella strategin. Folkhälsomyndigheten har också fått i uppdrag (S2021/04606) att ta fram en nationell handlingsplan för att ytterligare konkretisera arbetet. Utskottet anser inte att riksdagen behöver ta några initiativ med anledning av motionerna 2021/22:3700 (M) yrkande 23 och 2021/22:4065 (MP) yrkande 17. Motionerna bör avslås.

Ungdomsmottagningarna fyller en viktig funktion i att informera barn och unga om bl.a. sexualitet, relationer, psykisk hälsa, alkohol och droger samt spel om pengar och har även ett stödjande och behandlande uppdrag. Utskottet välkomnar de satsningar som gjorts på ungdomsmottagningar under de senaste åren inom ramen för överenskommelser mellan staten och SKR för att främja arbetet med psykisk hälsa och motverka psykisk ohälsa bland barn och unga. Utskottet ser även positivt på den kartläggning som SKR gjort av ungdomsmottagningarnas arbete med unga när det gäller sexualitet och egenmakt. Syftet med rapporten är att visa på möjligheter att stärka ungdomsmottagningarnas roll och arbete. Vidare ser utskottet positivt på det arbete som bedrivs vid UMO och Youmo. Utskottet anser inte att riksdagen behöver ta några initiativ med anledning av motionerna 2021/22:3510 (C) yrkande 8, 2021/22:4001 (L) yrkande 11 och 2021/22:4032 (M) yrkande 20. Motionsyrkandena bör avslås.

Kost och fysisk aktivitet m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om förebyggande arbete mot barnfetma och tillkännager detta för regeringen. Riksdagen avslår motionsyrkanden om hälsosamma matvanor m.m.

Jämför reservation 22 (M, SD), 23 (MP), 24 (S, V, MP) och 25 (KD) samt särskilt yttrande 2 (S, MP) och 3 (V).

Motionerna

Hälsosamma matvanor m.m.

I kommittémotion 2021/22:3696 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 31 föreslås ett tillkännagivande om att öka kunskapen om och vikten av hälsosamma matvanor inom flera arenor.

I kommittémotion 2021/22:3700 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 12 föreslås ett tillkännagivande om hälsofrämjande åtgärder i syfte att stödja gravida med övervikt och fetma.

I motion 2021/22:2915 av Clara Aranda och Christina Tapper Östberg (båda SD) föreslås ett tillkännagivande om att utreda möjligheten att reglera sockerinnehållet i läsk i lag.

I motion 2021/22:970 av Per-Arne Håkansson (S) yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att ur ett nationellt perspektiv se över möjligheten till ökade informationsinsatser och kunskapshöjande insatser för att öka medvetenheten om riskerna med sockersötade drycker.

I motion 2021/22:4087 av Maria Gardfjell och Anna Sibinska (båda MP) yrkande 3 föreslås ett tillkännagivande om att utreda om ett förstärkt folkhälsoarbete kan minska det s.k. metaboliska matsvinnet.

Barnfetma

I kommittémotion 2021/22:3696 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 28 föreslås ett tillkännagivande om att ta fram konkreta mätbara åtgärder som kan bryta utvecklingen av barnfetma i Sverige.

I kommittémotion 2021/22:3510 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 6 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen i samråd med relevanta aktörer och professioner bör se över hur det förebyggande arbetet mot barnfetma kan stärkas på ett systematiskt sätt i hela landet.

I kommittémotion 2021/22:4173 av Pia Steensland m.fl. (KD) yrkande 5 föreslås ett tillkännagivande om en nationell handlingsplan mot barnfetma utifrån projektet Prevention barnfetma.

I kommittémotion 2021/22:3977 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkande 11 föreslås ett tillkännagivande om stärkt arbete för fysisk aktivitet i skola och vardag och mot övervikt och fetma bland barn.

Uppdrag till Statistiska centralbyrån

I kommittémotion 2021/22:4173 av Pia Steensland m.fl. (KD) yrkande 6 föreslås ett tillkännagivande om att ge Statistiska centralbyrån i uppdrag att bistå projektet Prevention barnfetma med relevant datainhämtning.

Pågående arbete

Folkhälsopolitikens delmål om fysisk aktivitet och bra matvanor

Riksdagen antog i juni 2018 ett nytt övergripande mål och en ny målstruktur för folkhälsopolitiken, där ett delmål är ett samhälle som främjar ökad fysisk aktivitet och bra matvanor för alla (prop. 2017/18:249, bet. 2017/18:SoU26, rskr. 2017/18:406). Till grund för propositionen låg bl.a. Folkhälso-myndighetens och Livsmedelsverkets gemensamma rapport Förslag till åtgärder för ett stärkt, långsiktigt arbete för att främja hälsa relaterad till matvanor och fysisk aktivitet (2017).

Folkhälsomyndighetens arbete med goda levnadsvanor

Folkhälsomyndigheten har ett nationellt ansvar för folkhälsofrågor och verkar för en god folkhälsa, inklusive goda levnadsvanor. Folkhälsomyndighetens uppdrag utgår från den nationella folkhälsopolitiken, vilket innebär att myndigheten arbetar för att skapa samhällsliga förutsättningar för hälsofrämjande levnadsvanor. Det gör myndigheten genom att följa befolkningens hälsoläge och analysera dess bakomliggande faktorer. En viktig del i arbetet är också att ta fram kunskap om åtgärder och insatser som syftar till att förbättra och främja fysisk aktivitet och hälsosamma matvanor i befolkningen.

Livsmedelsverkets råd

Livsmedelsverket har enligt förordningen (2009:1426) med instruktion för Livsmedelsverket till uppgift att i konsumenternas intresse arbeta för säkra livsmedel, redlighet i livsmedelshanteringen och bra matvanor. Myndigheten är ansvarig myndighet på nutritionsområdet och ska verka för bra matvanor samt samordna statliga myndigheters information om bra matvanor. Baserat på de nordiska näringsrekommendationerna tar Livsmedelsverket fram råd om hälsosamma matvanor för befolkningen (livsmedelsverket.se).

Nationella mål, insatsområden och indikatorer för hållbar och hälsosam livsmedelskonsumtion

I april 2021 gav regeringen Folkhälsomyndigheten och Livsmedelsverket i uppdrag att ta fram förslag till nationella mål med indikatorer för att ge en

tydlig inriktning för arbetet med hållbar och hälsosam livsmedelskonsumtion i Sverige (S2021/03523). Arbetet ska utgå från Sveriges folkhälsopolitiska mål om att skapa samhällseliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna under en generation. Fastställda nationella mål och indikatorer för en hållbar och hälsosam livsmedelskonsumtion kommer att vara vägledande för regionernas och kommunernas folkhälsoarbete liksom för näringslivet och civilsamhället. En viktig del i uppdraget är därför att involvera många olika aktörer för att få en bred förankring. Den 30 september 2021 lämnade Folkhälsomyndigheten och Livsmedelsverket den första delredovisningen som innehåller en plan för genomförandet av uppdraget. En andra delredovisning ska lämnas till regeringen senast den 31 januari 2023. Uppdraget ska slutredovisas senast den 31 januari 2024.

Förutsättningar för en överenskommelse om att sänka salt- och sockerhalten i livsmedel

I november 2020 gav regeringen Livsmedelsverket i uppdrag att tillsammans med livsmedelsbranschen skapa förutsättningar för en överenskommelse om att sänka salt- och sockerhalten i livsmedel (N2020/02692). Myndigheten ska även ta fram kunskapsunderlag om hur intaget av energitäta och näringsfattiga livsmedel kan minska. Delredovisningar av uppdraget lämnas till Regeringskansliet årligen 2021–2023, och uppdraget ska slutredovisas senast den 15 februari 2024.

Riktlinjer för fysisk aktivitet och stillasittande

År 2021 publicerade Folkhälsomyndigheten Riktlinjer för fysisk aktivitet och stillasittande – Kunskapsstöd för främjande av fysisk aktivitet och minskat stillasittande. Riktlinjerna är baserade på WHO:s uppdaterade globala riktlinjer för fysisk aktivitet och stillasittande från 2020 och innehåller rekommendationer för alla befolknings- och åldersgrupper i Sverige. Riktlinjerna innehåller rekommendationer för olika åldersgrupper men även kunskap om hur fysisk aktivitet och stillasittande påverkar människors hälsa. De innehåller också aktuella data, som bl.a. visar att både barn och vuxna tillbringar en stor del av den vakna tiden sittande.

Arbetet med att skapa jämlika förutsättningar för fysisk aktivitet och minskat stillasittande behöver enligt myndigheten bedrivas inom och mellan många samhällssektorer och på många olika nivåer. Det kan t.ex. handla om samhällsplanering för trygga, tillgängliga och inspirerande miljöer och insatser som främjar fysisk aktivitet i förskola och skola. Andra områden är möjlighet till fysisk aktivitet på arbetstid samt råd och stöd inom vård- och omsorgsverksamheter när det gäller fysisk aktivitet och minskat stillasittande.

Målgrupper för riktlinjerna är beslutsfattare på nationell, regional och lokal nivå samt organisationer och aktörer inom offentlig, privat och idéburen sektor.

Kommitté för främjande av ökad fysisk aktivitet

Med anledning av att övervikt och fetma ökat de senaste decennierna tillsatte regeringen i april 2020 en särskild utredare som skulle lämna förslag på åtgärder som främjar fysisk aktivitet (dir. 2020:40). I november 2020 ersatte regeringen den särskilda utredaren med en kommitté för främjande av ökad fysisk aktivitet. Kommittén ska genom utåtriktat arbete bl.a. öka den allmänna kunskapen om de positiva effekter som fysisk aktivitet bidrar till. Uppdraget ska slutredovisas senast den 1 mars 2023.

I februari 2022 överlämnade kommittén delrapporten All rörelse räknas – fem förslag för att långsiktigt främja fysisk aktivitet, Delrapport 2022. I rapporten lämnar kommittén följande fem förslag:

1. En stärkt struktur för arbetet med fysisk aktivitet på och mellan statlig, regional och lokal nivå: Infrastrukturen för samordning, kunskaps-spridning, uppföljning och analys mellan nationell, regional och lokal nivå bör ses över och stödstrukturen för folkhälsoarbete med fokus på fysisk aktivitet på regional och lokal nivå stärkas.
2. Ett utökat uppdrag till Folkhälsomyndigheten: Folkhälsomyndigheten bör ges i uppdrag att utveckla en långsiktig struktur med mål, delmål, indikatorer och förslag till insatsområden för främjande av fysisk aktivitet, motsvarande uppdraget för hållbar och hälsosam livsmedelskonsumtion.
3. En förtydligad skrivning om daglig rörelse i läroplaner: En för-fattningsändring bör göras i enlighet med Skolverkets förslag. Formuleringen ”Eleverna ska ges möjlighet och uppmuntras att delta i hälsofrämjande fysiska aktiviteter under skoldagen” skulle stärka elevers rätt till jämlik hälsa.
4. Förskrivningsrätt för förbättrade och mer likvärdiga utemiljöer för barn: Boverkets önskemål om förskrivningsrätt för friytor för lek och utevistelse vid fritidshem, skolor, förskolor och annan jämförlig verksamhet bör tillstyrkas.
5. Ett utökat uppdrag till Myndigheten för arbetsmiljökunskap: Myndigheten för arbetsmiljökunskap bör få ett utökat uppdrag för att stärka möjligheterna att implementera kunskap om arbetsmiljö och friskfaktorer i arbetslivet, såsom främjandet av ökad fysisk aktivitet, anpassad för olika branscher.

Nationella riktlinjer för prevention och behandling vid ohälsosamma levnadsvanor

Socialstyrelsens Nationella riktlinjer för prevention och behandling vid ohälsosamma levnadsvanor – Stöd för styrning och ledning innehåller rekommendationer om åtgärder för att förebygga och behandla sjukdom genom att stödja patienter att förändra ohälsosamma levnadsvanor. Syftet med riktlinjerna är att dels stimulera användandet av vetenskapligt utvärderade och effektiva åtgärder inom detta område, dels vara ett underlag för öppna och systematiska prioriteringar inom hälso- och sjukvården. Riktlinjerna riktar sig

till politiker, chefstjänstemän och verksamhetschefer. Andra viktiga mottagare är yrkesverksamma inom hälso- och sjukvården.

Av riktlinjerna framgår bl.a. att Socialstyrelsen rekommenderar att hälso- och sjukvården ska erbjuda rådgivande samtal eller rådgivande samtal med tillägg av skriftlig ordination om fysisk aktivitet eller aktivitetsmätare till vuxna med särskild risk som är otillräckligt fysiskt aktiva.

Socialstyrelsen har sedan 2011 i uppdrag att stödja genomförandet av regeringens nationella riktlinjer för prevention och behandling vid ohälsosamma levnadsvanor.

Medel för att förebygga och behandla ohälsosamma levnadsvanor

I januari 2022 beslutade regeringen att under 2022 betala ut 4 500 000 kronor till professionsorganisationer inom vården som arbetar för att förebygga och behandla ohälsosamma levnadsvanor (S2022/00454). Medlen fördelas av Socialstyrelsen och fokus ska ligga på patienter som har störst behov av insatser, både medicinskt och socioekonomiskt.

Socialstyrelsen ska senast den 15 maj 2023 lämna en redovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Socialdepartementet).

Nationella riktlinjer för vård vid fetma

Den 28 april 2022 presenterade Socialstyrelsen Nationella riktlinjer för vård vid obesitas – stöd för styrning och ledning. I dessa nationella riktlinjer ger Socialstyrelsen rekommendationer om vård vid obesitas (även kallat fetma). Riktlinjerna ska vara ett underlag för öppna och systematiska prioriteringar i hälso- och sjukvården och stödja användningen av vetenskapligt utvärderade och effektiva åtgärder. De vänder sig främst till beslutsfattare inom hälso- och sjukvården. Socialstyrelsen planerar att utvärdera vården vid obesitas de närmaste åren, med utgångspunkt i riktlinjernas indikatorer.

Prevention barnfetma – för en jämlik hälsostart i livet

Prevention barnfetma är ett nationellt initiativ som har som syfte att förebygga övervikt och fetma bland barn mellan noll och sex år i Sverige och därmed bidra till att minska psykisk ohälsa, utveckling av diabetes typ 2 och hjärt-kärlsjukdomar.

Inom Prevention barnfetma samverkar bl.a. SKR, Folkhälsomyndigheten, Socialstyrelsen, Livsmedelsverket, fem universitet, sex regioner, Risa, patientorganisationen HOBS och Generation Pep. Projektet genomförs i nära samarbete med kommuner, deras tillhörande regioner, och relevanta lokala aktörer i barnets närhet.

En sammanhållen god och nära vård för barn och unga

Som nämnts ovan beslutade regeringen i november 2019 att ge en särskild utredare i uppdrag att se över förutsättningarna för en mer sammanhållen god

och nära vård för barn och unga (dir. 2019:93). I maj 2021 överlämnades delbetänkandet Börja med barnen! En sammanhållen god och nära vård för barn och unga (SOU 2021:34). I betänkandet föreslår utredningen bl.a. att hälso- och sjukvårdens ansvar för att främja hälsa ska förtydligas i hälso- och sjukvårdslagen och att ett nationellt hälsovårdsprogram för barn och unga ska tas fram som ska gälla för hälsouppföljningen av alla barn och unga mellan noll och tjugo år. I oktober 2021 överlämnade utredningen sitt slutbetänkande Börja med barnen! Följ upp hälsa och dela information för en god och nära vård till regeringen (SOU 2021:78). Utredningens förslag ska bidra till en samlad uppföljning av barns och ungas hälsa.

Betänkandena bereds inom Regeringskansliet.

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden om kost och fysisk aktivitet m.m. behandlades senast i betänkande 2020/21:SoU15 Folkhälsofrågor. Motionsyrkandena avstyrktes. Riksdagen biföll utskottets förslag till riksdagsbeslut (prot. 2020/21:79).

Utskottets ställningstagande

Riksdagen antog i juni 2018 ett nytt övergripande mål och en ny målstruktur för folkhälsopolitiken, där ett delmål är ett samhälle som främjar ökad fysisk aktivitet och bra matvanor för alla.

Utskottet ser positivt på att Folkhälsomyndigheten och Livsmedelsverket har fått i uppdrag av regeringen att ta fram förslag till nationella mål med indikatorer för att ge en tydlig inriktning för arbetet med hållbar och hälsosam livsmedelskonsumtion i Sverige (S2021/03523). Uppdraget ska slutredovisas senast den 31 januari 2024. Utskottet välkomnar även det uppdrag som Livsmedelsverket har att tillsammans med livsmedelsbranschen skapa förutsättningar för en överenskommelse om att sänka salt- och sockerhalten i livsmedel (N2020/02692). Myndigheten ska även ta fram kunskapsunderlag om hur intaget av energitäta och näringsfattiga livsmedel kan minska. Uppdraget ska slutredovisas senast den 15 februari 2024.

Utskottet noterar vidare att Socialstyrelsen i Nationella riktlinjer för prevention och behandling vid ohälsosamma levnadsvanor ger rekommendationer om prevention och behandling vid ohälsosamma levnadsvanor. Rekommendationerna omfattar åtgärder för att stödja personer att förändra levnadsvanor som exempelvis ohälsosamma matvanor. Utskottet noterar även att Socialstyrelsen arbetar med att ta fram nationella riktlinjer för vård vid fetma.

Mot bakgrund av det arbete som bedrivs inom området anser utskottet att riksdagen inte behöver vidta några åtgärder med anledning av motionerna 2021/22:970 (S) yrkande 2, 2021/22:2915 (SD), 2021/22:3696 (M) yrkande 31, 2021/22:3700 (M) yrkande 12 och 2021/22:4087 (MP) yrkande 3 bör avslås.

Utskottet välkomnar att regeringen har tillsatt en kommitté för främjande av ökad fysisk aktivitet. Kommittén ska genom utåtriktat arbete bl.a. öka den allmänna kunskapen om de positiva effekter som fysisk aktivitet bidrar till. Det är även positivt att Folkhälsomyndigheten har publicerat ett kunskapsstöd om riktlinjer för fysisk aktivitet och stillasittande.

Utskottet anser dock att specifika åtgärder behöver vidtas för att motverka fetma bland barn i Sverige. Insatser för att främja barns hälsa och rörelse behövs från tidig ålder. Utskottet anser att regeringen i samråd med relevanta aktörer och professioner bör se över hur det förebyggande arbetet mot barnfetma kan stärkas och utvecklas i hela landet. Utskottet föreslår att riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför och tillkännager detta för regeringen. Därmed bör motionerna 2021/22:3510 (C) yrkande 6, 2021/22:3696 (M) yrkande 28, 2021/22:3977 (L) yrkande 11 och 2021/22:4173 (KD) yrkande 5 bifallas delvis.

Utskottet anser inte att riksdagen ska ta något initiativ med anledning av motion 2021/22:4173 (KD) yrkande 6. Yrkandet bör avslås.

Allergifrågor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om samordning av arbetet inom allergiområdet och tillkännager detta för regeringen. Riksdagen ställer sig även bakom det som utskottet anför om statligt ansvar för pollenmätningar och tillkännager detta för regeringen. Riksdagen avslår motionsyrkanden om ett kunskapscentrum för matallergi.

Jämför reservation 26 (S, L), 27 (SD, MP) och 28 (S, MP).

Motionerna

Samordning av arbetet inom allergiområdet

I partimotion 2021/22:4168 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 42 föreslås ett tillkännagivande om en allergistrategi. Syftet med denna bör enligt motionärerna vara att synliggöra aktuell kunskap och bedöma vilka åtgärder som krävs för att färre ska drabbas och fler ska kunna leva ett gott liv trots sjukdomen.

I kommittémotion 2021/22:3696 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 32 föreslås ett tillkännagivande om nationella riktlinjer för allergivården. Enligt motionärerna bör det finnas nationella riktlinjer för allergivården. Även i kommittémotion 2021/22:3809 av Per Ramhorn m.fl. (SD) yrkande 59 föreslås ett tillkännagivande om att införa nationella riktlinjer för allergivården och i kommittémotion 2021/22:442 av Karin Rågsjö m.fl.

(V) yrkande 7 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen ska ge lämplig myndighet i uppdrag att ta fram nationella riktlinjer för hela allergiområdet.

I kommittémotion 2021/22:442 av Karin Rågsjö m.fl. (V) yrkande 6 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen ska ge lämplig myndighet i uppdrag att samordna arbetet med allergi inklusive det förebyggande arbetet. Enligt motionärerna bör ett svenskt allergiprogram tas fram.

Kunskapscentrum för matallergi

I kommittémotion 2021/22:3809 av Per Ramhorn m.fl. (SD) yrkande 60 föreslås ett tillkännagivande om att ge lämplig myndighet i uppdrag att inrätta ett nationellt kunskapscentrum för matallergi. Även i motion 2021/22:3401 av Nicklas Attefjord (MP) föreslås ett tillkännagivande om att verka för inrättandet av ett nationellt kunskapscentrum för matallergi och födoämnesöverkänslighet.

Pollenmätningar

I kommittémotion 2021/22:3696 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 33 föreslås ett tillkännagivande om pollenmätningar i hela landet.

I kommittémotion 2021/22:3809 av Per Ramhorn m.fl. (SD) yrkande 61 föreslås ett tillkännagivande om att verka för att pollenmätningarna ska få en statlig finansiering.

Pågående arbete

Nationellt programområde lung- och allergisjukdomar

Sveriges regioner har med stöd av regeringen och SKR ett gemensamt system för kunskapsstyrning med syftet att göra vården mer kunskapsbaserad, jämlik, resurseffektiv och av högre kvalitet (skr.se). Det finns 26 nationella programområden (NPO) som leder kunskapsstyrningen inom sitt respektive område.

Det nationella programområdet lung- och allergisjukdomars huvudsakliga uppdrag är att leda och samordna kunskapsstyrningen inom lung- och allergisjukdomar. I uppdraget ingår bl.a. att

- kartlägga, följa upp och analysera området
- bidra i arbetet med användning och utveckling av relevanta nationella kvalitetsregister
- identifiera kunskapsluckor och när kunskapsstöd saknas
- göra omvärldspaningar
- bidra i arbetet med eventuella statliga satsningar
- samverka med myndigheter inom aktuellt område.

Uppdraget omfattar hela vårdkedjan inom det aktuella området.

När det gäller insatsområdet matallergi finns bl.a. följande uppdrag:

- färdigställa nationellt vårdförlopp (planeras att gå ut på remiss hösten 2022)
- fortsätta med arbetet för framtagande av ett nationellt vårdprogram
- ta fram en kommunikationsstrategi och material för stöd till införande av kunskapsstöd för matallergi
- verka för att nationella riktlinjer för matallergi riktade till specialistvården tas fram av Socialstyrelsen.

Nationella riktlinjer

Socialstyrelsens nationella riktlinjer är ett stöd vid prioriteringar och ger vägledning om vilka behandlingar och metoder olika verksamheter i vård och omsorg bör satsa resurser på (socialstyrelsen.se). För att följa upp utvecklingen och kvaliteten i vården och omsorgen tar Socialstyrelsen fram målnivåer och utvärderingar med utgångspunkt från de nationella riktlinjerna.

Centrum för Allergiforskning

Centrum för Allergiforskning (CfA) är ett s.k. excellenscentrum inom Karolinska institutet (KI) med uppdrag att utveckla och stödja allergiforskning på både regional och nationell nivå. Det långsiktiga målet är att förbättra livskvaliteten för barn och vuxna med allergier och annan överkänslighet. CfA arbetar för att stödja samarbete mellan enskilda forskargrupper och för att främja klinisk forskning inom primär- och specialistvård. CfA arbetar även med kunskapspridning mot allmänheten och beslutsfattare.

Nationellt kunskapscentrum för matallergi och födoämnesöverkänslighet

Mellan 2018 och 2022 pågår matallergiprojektet Bra mat för alla. I projektet arbetar Astma- och Allergiförbundet, CfA och Livsmedelsföretagen tillsammans med att bygga upp ett nationellt kunskapscentrum för matallergi och födoämnesöverkänslighet. Det övergripande målet är att personer med allergi eller överkänslighet mot mat ska kunna leva sitt liv utan symtom eller rädsla för allvarliga reaktioner.

Kunskapscentrumet ska rikta sig till personer med matallergi, intoleranser eller överkänslighet mot mat och till föräldrar med barn som lever med matallergi. Även professionen som arbetar med matallergi eller kommer i kontakt med matallergi i sitt arbete är central i projektet. Sektorer som projektet har nära samarbete med och som uttrycker tydliga behov av riktlinjer och vägledning på området matallergi är offentlig verksamhet, livsmedelsindustri, skolor och förskolor, akademi, besöksnäring, livsvetenskap, hälso- och sjukvård och patientorganisationer.

Målsättningen är att det nationella kunskapscentrumet ska starta under 2022. Finansiärer är Vinnova och Allmänna arvsfonden.

Pollenövervakningen i Sverige

I budgetpropositionen för 2022 föreslog regeringen att Naturhistoriska riksmuseet ska tillföras 15 000 000 kronor årligen fr.o.m. 2022 för att samordna pollenövervakningen i Sverige (prop. 2021/22:1 utg.omr. 17). Medlen ska användas till en nationell pollenövervakning baserad på upp till 20–25 mätstationer i hela landet. Långsiktigt bedöms åtgärden vara kostnads-effektiv då t.ex. sjukskrivningar på grund av pollenallergi kan undvikas.

I december 2021 biföll riksdagen regeringens förslag i denna del (bet. 2021/22:KrU1, rskr. 2021/22:82–85).

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden om bl.a. astma och allergi behandlades senast i betänkande 2016/17:SoU7 Folkhälsofrågor. Motionsyrkandena avstyrktes. Riksdagen biföll utskottets förslag till riksdagsbeslut (prot. 2016/17:108).

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att det behövs ett samlat ansvar för att synliggöra aktuell kunskap och bedöma vilka åtgärder som krävs för att färre ska drabbas av allergiska besvär och för att fler ska kunna leva ett gott liv trots sjukdomen. Utskottet anser även att det vore värdefullt med nationella riktlinjer för hela området allergi som gör att vårdgivare och andra aktörer kan utgå från samma kunskapsmaterial. Utskottet anser därför att regeringen bör ge en lämplig myndighet i uppdrag att samordna det förebyggande arbetet inom allergi-området samt verka för att vården av personer med allergier ska bli mer jämlik. Utskottet föreslår att riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför och tillkännager detta för regeringen. Motionerna 2021/22:442 (V) yrkandena 6 och 7, 2021/22:3696 (M) yrkande 32, 2021/22:3809 (SD) yrkande 59 samt 2021/22:4168 (KD) yrkande 42 bör bifallas delvis.

Utskottet anser inte att riksdagen bör vidta några åtgärder med anledning av motionerna 2021/22:3401 (MP) och 2021/22:3809 (SD) yrkande 60 om att skapa ett kunskapscentrum för matallergier. Motionsyrkanden bör avslås.

Enligt utskottets mening är det av stor vikt att det finns pollenmätningar i hela landet. För att säkerställa detta anser utskottet att regeringen bör se över hur staten kan ta över det långsiktiga ansvaret för pollenmätningar i Sverige. Utskottet föreslår att riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför och tillkännager detta för regeringen. Motionerna 2021/22:3696 (M) yrkande 33 och 2021/22:3809 (SD) yrkande 61 bör bifallas delvis.

Motioner som bereds förenklat

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden som beretts i förenklad ordning.

Jämför särskilt yttrande 4 (M), 5 (SD), 6 (C), 7 (V), 8 (KD) och 9 (L).

Utskottets ställningstagande

I betänkandet behandlas motionsyrkanden som tar upp samma eller i huvudsak samma frågor som utskottet har behandlat tidigare i bl.a. betänkande 2020/21:SoU15 Folkhälsofrågor. Utskottet avstyrker motionsyrkandena med hänvisning till detta.

Reservationer

1. Folkhälsofrämjande informationsinsatser, punkt 1 (M, C, V, KD, MP)

av Acko Ankarberg Johansson (KD), Camilla Waltersson Grönvall (M), Sofia Nilsson (C), Karin Rågsjö (V), Margareta Fransson (MP), Pia Steensland (KD), Ulrika Jörgensen (M) och Mats Sander (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:442 av Karin Rågsjö m.fl. (V) yrkande 4,

2021/22:3510 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 13,

2021/22:3696 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 34 och

2021/22:4173 av Pia Steensland m.fl. (KD) yrkande 1.

Ställningstagande

Enligt vår mening är det viktigt att förståelsen kring folkhälsofrämjande insatser ökar bland befolkningen i stort. Vi anser därför att regeringen ska ge Folkhälsomyndigheten och andra relevanta aktörer ett långsiktigt uppdrag att genomföra regelbundna informationsinsatser i fråga om vikten av folkhälsofrämjande insatser. Regeringen bör även ge Folkhälsomyndigheten i uppdrag att identifiera områden inom folkhälsan där nationella informationskampanjer kan främja goda levnadsvanor. Slutligen bör Folkhälsomyndigheten få i uppdrag att utveckla information till de grupper som är i störst behov av hälsokommunikation, t.ex. i syfte att stärka hälsokompetensen i utsatta områden.

2. Evidensbaserade folkhälsofrämjande projekt, punkt 2 (SD, KD)

av Acko Ankarberg Johansson (KD), Carina Ståhl Herrstedt (SD), Clara Aranda (SD), Pia Steensland (KD) och Per Ramhorn (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2021/22:3805 av Christina Tapper Östberg m.fl. (SD) yrkande 1 och
2021/22:4173 av Pia Steensland m.fl. (KD) yrkande 2.

Ställningstagande

Vi anser att evidensbaserade metoder och projekt inom folkhälsoområdet måste tillgängliggöras nationellt för att kvalitetssäkra det förebyggande folkhälsoarbetet. De projekt som har evidensbaserade goda förebyggande effekter måste aktivt förvaltas och genomföras. Regeringen bör ge lämplig myndighet i uppdrag att se till att detta görs.

3. Övriga folkhälsofrämjande frågor, punkt 3 (SD, L)

av Carina Ståhl Herrstedt (SD), Clara Aranda (SD), Per Ramhorn (SD) och Barbro Westerholm (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2021/22:3977 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkande 1 och
avslår motionerna
2021/22:442 av Karin Rågsjö m.fl. (V) yrkandena 1, 3 och 5,
2021/22:3510 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 11 och
2021/22:3699 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 12.

Ställningstagande

För att fullt ut främja hälsa behövs en helhetssyn där sjukvård och förebyggande folkhälsoarbete hänger samman. Därför behövs det en sammanhållen nationell strategi för hälsa där folkhälsofrågorna integreras i alla samhällssektorer: utbildning, integration, arbetsmarknad, fysisk samhällsplanering, samverkan med civilsamhället etc. Folkhälsofrågorna behöver ha ett brett samhällsperspektiv och inkludera frågor som jämlikhet, delaktighet, språkkunskaper och jämställdhet. Regeringen bör vidta åtgärder i enlighet med detta.

4. Övriga folkhälsofrämjande frågor, punkt 3 (M)

av Camilla Waltersson Grönvall (M), Ulrika Jörgensen (M) och Mats Sander (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3699 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 12 och avslår motionerna

2021/22:442 av Karin Rågsjö m.fl. (V) yrkandena 1, 3 och 5,

2021/22:3510 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 11 och

2021/22:3977 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkande 1.

Ställningstagande

Vem som helst kan drabbas av kognitiv sjukdom, såväl människor som har en osund livsstil som människor som har en sund livsstil. Dock finns det faktorer som kan spela in och som är påverkbara. Vuxna individer har ett stort eget ansvar och alla i samhället ett gemensamt ansvar för att informera, motivera och sprida kunskaper och erfarenheter. Vi anser att regeringen bör ta initiativ till hälsofrämjande insatser som ger individen bättre förutsättningar att förebygga kognitiva sjukdomar.

5. Övriga folkhälsofrämjande frågor, punkt 3 (C)

av Sofia Nilsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3510 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 11 och avslår motionerna

2021/22:442 av Karin Rågsjö m.fl. (V) yrkandena 1, 3 och 5,

2021/22:3699 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 12 och

2021/22:3977 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkande 1.

Ställningstagande

Enligt min mening behöver kraven höjas på alla regioner att bedriva ett systematiskt förebyggande hälsoarbete. Alla invånare ska kunna få högkvalitativt stöd, hjälp och råd från sin region för att kunna förhindra att de drabbas av undvikbara livsstilssjukdomar och olika slags ohälsa. Regeringen bör vidta lämpliga åtgärder för att bidra till detta.

6. Övriga folkhälsofrämjande frågor, punkt 3 (V)

av Karin Rågsjö (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:442 av Karin Rågsjö m.fl. (V) yrkandena 1, 3 och 5 samt avslår motionerna

2021/22:3510 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 11,

2021/22:3699 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 12 och

2021/22:3977 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkande 1.

Ställningstagande

De sociala hälsoklyftorna är tydliga redan bland barn och unga, samtidigt som förutsättningarna att vända en negativ utveckling är gynnsammare om insatser kan sättas in så tidigt som möjligt. Regeringen bör därför enligt min mening ge Folkhälsomyndigheten i uppdrag att ta fram förslag på en handlingsplan för att minska hälsoklyftorna bland barn och unga samt tydligt peka ut de områden som ska prioriteras. Regeringen bör även ge Folkhälsomyndigheten i uppdrag att kartlägga och sammanställa hur folkhälsan har utvecklats de senaste decennierna och utifrån denna kartläggning peka ut de mest prioriterade områdena för folkhälsoarbetet.

På nationell nivå fördelas årligen statsbidrag till regionerna för att en god och jämlik vård ska kunna ges över hela landet. Dessvärre är ambitionen långt ifrån förverkligad och mycket mer behöver göras. Därför anser jag att regeringen tydligare bör ange folkhälsa som ett mått vid regional tilldelning av statsbidrag.

7. Övriga folkhälsofrämjande frågor, punkt 3 (KD)

av Acko Ankarberg Johansson (KD) och Pia Steensland (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:442 av Karin Rågsjö m.fl. (V) yrkande 1 och avslår motionerna

2021/22:442 av Karin Rågsjö m.fl. (V) yrkandena 3 och 5,

2021/22:3510 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 11,

2021/22:3699 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 12 och

2021/22:3977 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkande 1.

Ställningstagande

De sociala hälsoklyftorna är tydliga redan bland barn och unga, samtidigt som förutsättningarna att vända en negativ utveckling är gynnsammare om insatser kan sättas in så tidigt som möjligt. Regeringen bör därför ge Folkhälsomyndigheten i uppdrag att ta fram förslag på en handlingsplan för att minska hälsoklyftorna bland barn och unga samt tydligt peka ut de områden som ska prioriteras.

8. Övriga folkhälsofrämjande frågor, punkt 3 (MP)

av Margareta Fransson (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:442 av Karin Rågsjö m.fl. (V) yrkandena 1 och 3 samt

2021/22:3977 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkande 1 och

avslår motionerna

2021/22:442 av Karin Rågsjö m.fl. (V) yrkande 5,

2021/22:3510 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 11 och

2021/22:3699 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 12.

Ställningstagande

För att fullt ut främja hälsa behövs en helhetssyn där sjukvård och förebyggande folkhälsoarbete hänger samman. Därför behövs det en sammanhållen nationell strategi för hälsa där folkhälsofrågorna integreras i alla samhällssektorer: utbildning, integration, arbetsmarknad, fysisk samhällsplanering, samverkan med civilsamhället etc. Folkhälsofrågorna behöver ha ett brett samhällsperspektiv och inkludera frågor om jämlikhet, delaktighet, språkkunskaper, jämställdhet och mycket annat. Regeringen bör vidta åtgärder i enlighet med detta.

Vidare anser jag att regeringen bör ge Folkhälsomyndigheten i uppdrag att ta fram förslag på en handlingsplan för att minska hälsoklyftorna bland barn och unga samt tydligt peka ut de områden som ska prioriteras. Regeringen bör även ge Folkhälsomyndigheten i uppdrag att kartlägga och sammanställa hur folkhälsan har utvecklats de senaste decennierna och utifrån denna kartläggning peka ut de mest prioriterade områdena för folkhälsoarbetet.

9. Internationellt hälsosamarbete, punkt 4 (SD)

av Carina Ståhl Herrstedt (SD), Clara Aranda (SD) och Per Ramhorn (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2021/22:2573 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkandena 2 och 6.

Ställningstagande

När världen står inför naturkatastrofer, konflikter eller pandemier krävs goda samarbeten mellan olika länder för att kunna skydda invånarna – ett arbete som kräver såväl vilja och engagemang som goda rutiner. Därtill krävs tillit till att systemet med ett ömsesidigt samarbete fungerar med en hög grad av transparens. I syfte att förbättra samarbetet anser vi även att det befintliga nordiska hälsosamarbetet måste utvärderas. Regeringen bör vidta åtgärder för att detta sker.

10. Smittspårning, punkt 5 (MP)

av Margareta Fransson (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2021/22:4197 av Elisabeth Falkhaven m.fl. (MP) yrkande 10.

Ställningstagande

Lärdomarna från covid-19-pandemin behöver tas om hand. Bland annat behöver en bättre smittspårning skapas. Regeringen bör se till att hälso- och sjukvården har en strategi för effektiv smittspårning samt för aktiv bekämpning av smitta som är tillräckligt robust för att fungera även med stora störningar i samhällets infrastruktur.

11. Hivprevention, testning och kunskapshöjande insatser, punkt 6 (S)

av Kristina Nilsson (S), Ann-Christin Ahlberg (S), Mikael Dahlqvist (S),
Dag Larsson (S) och Mats Wiking (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår motionerna
2021/22:442 av Karin Rågsjö m.fl. (V) yrkandena 8 och 9,
2021/22:3509 av Annie Löf m.fl. (C) yrkande 31,
2021/22:3510 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkandena 19 och 20,
2021/22:3763 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 4 och
2021/22:4004 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkande 4.

Ställningstagande

Regeringen beslutade i november 2017 om en ny strategi mot hiv/aids och vissa andra smittsamma sjukdomar. Enligt strategin är det övergripande målet för samhällets insatser att begränsa spridningen av hiv och andra sexuellt överförda och blodburna infektioner samt att begränsa konsekvenserna av dessa infektioner för samhället och den enskilde. Vi anser att denna strategi är viktig i det hivpreventiva och kunskapshöjande arbetet.

När det gäller tillgången till PREP noterar vi att NT-rådet vid Sveriges Kommuner och Regioner sedan 2018 rekommenderar att regioner använder

läkemedelsprofylax för att minska risken för hivinfektion i vissa riskgrupper. Föreskrivningen bör göras inom läkemedelsförmånen. Regionerna har ett stort ansvar när det gäller både föreskrivning av PREP och hivtestning.

Vi anser inte att det behövs något tillkännagivande till regeringen om hivprevention, testning och kunskapshöjande insatser.

12. Övriga frågor om hiv, punkt 7 (M, KD)

av Acko Ankarberg Johansson (KD), Camilla Waltersson Grönvall (M), Pia Steensland (KD), Ulrika Jörgensen (M) och Mats Sander (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion 2021/22:3763 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkandena 1–3 och 7.

Ställningstagande

Sverige har historiskt sett varit mycket framgångsrikt i bekämpningen av hiv och var först med att nå Unaid's 90-90-90-mål. Sverige håller dock på att missa det första målet om att diagnostisera hiv och riskerar att inte nå Agenda 2030-målet om att eliminera hivpidemin till 2030. Regeringen bör därför höja målet till 95-95-95 samt införa ett fjärde 95-mål när det gäller livskvalitet. Vi anser även att regeringen bör ge Socialstyrelsen i uppdrag att ta fram nationella riktlinjer för hivvården. Slutligen anser vi att regeringen bör utse ett hivråd med relevanta aktörer och intressenter.

13. Övriga frågor om hiv, punkt 7 (SD)

av Carina Ståhl Herrstedt (SD), Clara Aranda (SD) och Per Ramhorn (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion 2021/22:3763 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 1 och avslår motion

2021/22:3763 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkandena 2, 3 och 7.

Ställningstagande

Vi anser att regeringen bör ge Socialstyrelsen i uppdrag att ta fram nationella riktlinjer för hivvården.

14. Övriga frågor om hiv, punkt 7 (C)

av Sofia Nilsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3763 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 2 och avslår motion

2021/22:3763 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkandena 1, 3 och 7.

Ställningstagande

Sverige har historiskt sett varit mycket framgångsrikt i bekämpningen av hiv och var först med att nå Unaid's 90-90-90-mål. Sverige håller dock på att missa det första målet om att diagnostisera hiv och riskerar att inte nå Agenda 2030-målet om att eliminera hiv epidemin till 2030. Regeringen bör därför se till att målet höjs till 95-95-95.

15. Övergripande frågor om vaccinationer, punkt 8 (C, L)

av Sofia Nilsson (C) och Barbro Westerholm (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3977 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkande 26 och avslår motionerna

2021/22:1547 av Serkan Köse (S) och

2021/22:3297 av Elisabeth Björnsdotter Rahm och Ann-Britt Åsebol (båda M).

Ställningstagande

Covid-19-pandemin har visat på kraften i effektiva vaccinationsprogram och på riskerna där för få är vaccinerade. Vi anser att regeringen bör ge Folkhälsomyndigheten i uppdrag att utveckla allmänna och riktade informationsprogram om värdet av vaccinationer, om risker och om hur de kan hanteras. Kunskapen om vaccinationer måste stärkas och falska påståenden och vaccinskepsis motarbetas.

16. Vaccinationsprogram för äldre, punkt 9 (S)

av Kristina Nilsson (S), Ann-Christin Ahlberg (S), Mikael Dahlgvist (S), Dag Larsson (S) och Mats Wiking (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:3243 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 25,

2021/22:3423 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkandena 17 och 18,

2021/22:3510 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 23,

2021/22:3696 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkandena 25 och 26 samt

2021/22:4170 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 28.

Ställningstagande

Regeringen fattar beslut om vilka vaccinationer som ska ingå i nationella vaccinationsprogram, baserat på underlag från Folkhälsomyndigheten. Utöver de nationella vaccinationsprogrammen ger Folkhälsomyndigheten ut rekommendationer om vaccinationer till bl.a. personer över 65 år.

Vi välkomnar att regeringen har fattat beslut om att införa ett särskilt vaccinationsprogram mot pneumokockinfektion för personer som ingår i riskgrupper. Folkhälsomyndigheten kommer att ta fram föreskrifter som närmare reglerar vaccinationsprogrammet.

Vi anser inte att det behövs något tillkännagivande till regeringen om ett vaccinationsprogram för äldre.

17. Internationellt samarbete om vaccin, punkt 10 (M)

av Camilla Waltersson Grönvall (M), Ulrika Jörgensen (M) och Mats Sander (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3776 av Hans Wallmark m.fl. (M) yrkande 9 och

avslår motion

2021/22:3246 av Kerstin Lundgren m.fl. (C) yrkande 33.

Ställningstagande

Utvecklingen av vaccinet mot covid-19 visar vad mänskligheten är kapabel till och är resultatet av medicinskt kunnande och omfattande satsningar inom både akademien och läkemedelsindustrin. Utvecklingen visar också på den viktiga roll internationellt samarbete samt samarbete mellan det offentliga och det privata har när det gäller framtagandet av vaccin. Regeringen bör verka för att detta samarbete fortsätter i kampen mot andra allvarliga sjukdomar.

18. Internationellt samarbete om vaccin, punkt 10 (C, KD)

av Acko Ankarberg Johansson (KD), Sofia Nilsson (C) och Pia Steensland (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3246 av Kerstin Lundgren m.fl. (C) yrkande 33 och

avslår motion

2021/22:3776 av Hans Wallmark m.fl. (M) yrkande 9.

Ställningstagande

Vaccineringen kan inte anses vara framgångsrik om vi inte har en global tillgång till vaccin. Enligt vår mening bör läkemedelsbolagen i högre utsträckning samarbeta för att öka den globala produktionskapaciteten. Vidare bör EU ta en aktiv faciliterande roll för att möjliggöra och underlätta licensierings- och partnerskapsavtal mellan europeiska vaccinproducenter och

möjliga producenter i andra länder. På så sätt kan mer vaccin produceras globalt och nå fler människor. Regeringen bör arbeta för att detta sker.

19. Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, punkt 11 (M, KD, L)

av Acko Ankarberg Johansson (KD), Camilla Waltersson Grönvall (M), Pia Steensland (KD), Ulrika Jörgensen (M), Barbro Westerholm (L) och Mats Sander (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:3700 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 23 och avslår motion

2021/22:4065 av Nicklas Attefjord m.fl. (MP) yrkande 17.

Ställningstagande

Enligt vår mening bör regeringen ge Folkhälsomyndigheten i uppdrag att göra en översyn av kommunernas och regionernas arbete med att genomföra handlingsplaner kopplade till den nationella strategin för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter.

20. Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, punkt 11 (MP)

av Margareta Fransson (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:4065 av Nicklas Attefjord m.fl. (MP) yrkande 17 och avslår motion

2021/22:3700 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 23.

Ställningstagande

Sexuell hälsa är viktigt hela livet och det ska vara enkelt att få stöd och rådgivning om den i livets alla skeden. Min förhoppning är att handlingsplanen

kommer att ge stor effekt ute i alla verksamheter. I väntan på denna bör regeringen bl.a. se över hur kunskapen om sex och relationer kan öka i olika vårdyrken.

21. Ungdomsmottagningar, punkt 12 (M, C, KD, L)

av Acko Ankarberg Johansson (KD), Camilla Waltersson Grönvall (M), Sofia Nilsson (C), Pia Steensland (KD), Ulrika Jörgensen (M), Barbro Westerholm (L) och Mats Sander (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:3510 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 8,

2021/22:4001 av Lina Nordquist m.fl. (L) yrkande 11 och

2021/22:4032 av Ulf Kristersson m.fl. (M) yrkande 20.

Ställningstagande

Varje ung person ska ha ett gott stöd nära till hands i frågor om fysisk och psykisk hälsa, preventivmedelsrådgivning och information om relationer, säkert sex och sexualitet, våld och hedersrelaterat förtryck. Vi anser att regeringen bör se över hur ungdomsmottagningarnas verksamhet bör utvecklas och deras arbete mot psykisk ohälsa stärkas. Regeringen bör även ge en lämplig myndighet i uppdrag att se över hur en jämlik tillgång till traditionella, mobila och digitala ungdomsmottagningar kan säkerställas i hela landet.

22. Hälsosamma matvanor m.m., punkt 13 (M, SD)

av Camilla Waltersson Grönvall (M), Carina Ståhl Herrstedt (SD), Clara Aranda (SD), Ulrika Jörgensen (M), Per Ramhorn (SD) och Mats Sander (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:3696 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 31 och

2021/22:3700 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 12 och

avslår motionerna

2021/22:970 av Per-Arne Håkansson (S) yrkande 2,

2021/22:2915 av Clara Aranda och Christina Tapper Östberg (båda SD) och

2021/22:4087 av Maria Gardfjell och Anna Sibinska (båda MP) yrkande 3.

Ställningstagande

Att förbättra sina matvanor kan få stor effekt på individen och för folkhälsan. Här har hälso- och sjukvården en möjlighet att spela en större roll. Det behövs ett kunskapslyft både inom vården och hos befolkningen om hur hälsosamma matvanor kan rädda liv. I detta arbete kan Livsmedelsverket och Folkhälsomyndigheten ha ett sammanhållande ansvar. Regeringen bör ta initiativ till ett sådant kunskapslyft. Vi anser även att regeringen bör ge Socialstyrelsen i uppdrag att ta fram förslag på metoder och rutiner för hur stöd och hjälp kan ges till gravida som lider av övervikt eller fetma i syfte att undvika långsiktiga hälsoproblem för såväl kvinnan som det nyfödda barnet.

23. Hälsosamma matvanor m.m., punkt 13 (MP)

av Margareta Fransson (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:4087 av Maria Gardfjell och Anna Sibinska (båda MP) yrkande 3 och avslår motionerna

2021/22:970 av Per-Arne Håkansson (S) yrkande 2,

2021/22:2915 av Clara Aranda och Christina Tapper Östberg (båda SD),

2021/22:3696 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 31 och

2021/22:3700 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 12.

Ställningstagande

Det är i dag vedertaget att ohälsosam kosthållning och brist på fysisk aktivitet är avgörande orsaker till sämre folkhälsa. Begreppet metaboliskt matsvinn beskriver det överskott av mat som resulterar i ett överskott av kroppsfett, dvs. mat som i en hälsosam kost inte skulle behöva ätas. Enligt min mening bör regeringen titta vidare på hur folkhälsoarbetet kan förstärkas för att det som kallas metaboliskt matsvinn ska kunna minska.

24. Förebyggande arbete mot barnfetma, punkt 14 (S, V, MP)

av Kristina Nilsson (S), Ann-Christin Ahlberg (S), Mikael Dahlqvist (S), Karin Rågsjö (V), Dag Larsson (S), Margareta Fransson (MP) och Mats Wiking (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 14 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:3510 av Sofia Nilsson m.fl. (C) yrkande 6,

2021/22:3696 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 28,

2021/22:3977 av Barbro Westerholm m.fl. (L) yrkande 11 och

2021/22:4173 av Pia Steensland m.fl. (KD) yrkande 5.

Ställningstagande

Vi anser inte att det behövs något tillkännagivande till regeringen om förebyggande arbete mot barnfetma. Motionerna bör avslås.

Vi utvecklar våra skäl för detta i våra särskilda yttranden 2 respektive 3.

25. Uppdrag till Statistiska centralbyrån, punkt 15 (KD)

av Acko Ankarberg Johansson (KD) och Pia Steensland (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 15 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2021/22:4173 av Pia Steensland m.fl. (KD) yrkande 6.

Ställningstagande

Vi anser att projektet Prevention barnfetma är lovvärt. För att projektet ska ges bästa förutsättningar för att vara framgångsrikt är det angeläget att regeringen ger Statistiska centralbyrån i uppdrag att bistå Prevention barnfetma med relevant datainhämtning.

26. Samordning av arbetet inom allergiområdet, punkt 16 (S, L)

av Kristina Nilsson (S), Ann-Christin Ahlberg (S), Mikael Dahlqvist (S), Dag Larsson (S), Mats Wiking (S) och Barbro Westerholm (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 16 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:442 av Karin Rågsjö m.fl. (V) yrkandena 6 och 7,

2021/22:3696 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 32,

2021/22:3809 av Per Ramhorn m.fl. (SD) yrkande 59 och

2021/22:4168 av Ebba Busch m.fl. (KD) yrkande 42.

Ställningstagande

Målet för hälso- och sjukvården är att den ska vara jämlik, jämställd och tillgänglig. Ansvar för hälso- och sjukvården vilar till största delen på våra regioner. Vi konstaterar att det i dagsläget pågår arbete inom allergiområdet i enlighet med motionärernas önskemål. Bland annat har Sveriges regioner med stöd av regeringen och SKR ett gemensamt system för kunskapsstyrning med syftet att göra vården mer kunskapsbaserad, jämlik, resurseffektiv och av högre kvalitet. Det nationella programrådet lung- och allergisjukdomars uppdrag är i huvudsak att leda och samordna kunskapsstyrningen inom området lung- och allergisjukdomar. I uppdraget ingår bl.a. att kartlägga, följa upp och analysera området. Vi noterar även det arbete som görs vid Centrum för Allergiforskning (CfA). CfA har i uppdrag att utveckla och stödja allergiforskning på både regional och nationell nivå. Det långsiktiga målet är att förbättra livskvaliteten för barn och vuxna med allergier och annan överkänslighet.

Sammantaget anser vi inte att det behövs något tillkännagivande till regeringen om samordning av arbetet inom allergiområdet.

27. Kunskapscentrum för matallergi, punkt 17 (SD, MP)

av Carina Ståhl Herrstedt (SD), Clara Aranda (SD), Margareta Fransson (MP) och Per Ramhorn (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 17 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2021/22:3401 av Nicklas Attefjord (MP) och

2021/22:3809 av Per Ramhorn m.fl. (SD) yrkande 60.

Ställningstagande

Allt fler i det svenska samhället blir allergiska mot mat, samtidigt som kunskapen om matallergier är låg och insatserna vid fastställda allergier är bristfälliga. Vi anser därför att regeringen bör ta initiativ till att skapa ett kunskapscentrum för matallergi med uppdrag att genomföra ett kunskapslyft samt sprida information och forskning på matallergiområdet. Ett kunskapscentrum skulle kunna leda till en förbättrad situation för de drabbade, deras anhöriga och alla de som arbetar med matallergier.

28. Pollenmätningar, punkt 18 (S, MP)

av Kristina Nilsson (S), Ann-Christin Ahlberg (S), Mikael Dahlqvist (S), Dag Larsson (S), Margareta Fransson (MP) och Mats Wiking (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 18 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:3696 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M) yrkande 33 och
2021/22:3809 av Per Ramhorn m.fl. (SD) yrkande 61.

Ställningstagande

Vi noterar att Naturhistoriska riksmuseet årligen fr.o.m. 2022 ska tillföras medel för att samordna pollenövervakningen i Sverige. Medlen ska användas till en nationell pollenövervakning baserad på upp till 20–25 mätstationer i hela landet. Långsiktigt bedöms åtgärden vara kostnadseffektiv då t.ex. sjuk-skrivningar på grund av pollenallergi kan undvikas.

Mot denna bakgrund anser vi inte att det behövs något tillkännagivande till regeringen om pollenmätningar.

Särskilda yttranden

1. Övriga frågor om hiv, punkt 7 (KD)

Acko Ankarberg Johansson (KD) och Pia Steensland (KD) anför:

I kommittémotion 2021/22:4137 (KD) yrkande 14 föreslår Kristdemokraterna ett tillkännagivande om att se över möjligheten att ge kvinnor som lever med hiv och föder barn merkostnadsersättning för modersmjölksersättning. Denna fråga behandlas i betänkande 2021/22:SfU18 Ekonomisk familjepolitik. Vi vill i detta sammanhang hänvisa till reservationen från Kristdemokraterna i detta betänkande.

2. Förebyggande arbete mot barnfetma, punkt 14 (S, MP)

Kristina Nilsson (S), Ann-Christin Ahlberg (S), Mikael Dahlqvist (S), Dag Larsson (S), Margareta Fransson (MP) och Mats Wiking (S) anför:

Vi vill utöver det som anförts i reservation 24 anföra följande.

Vi välkomnar att regeringen har tillsatt en kommitté för främjande av ökad fysisk aktivitet. Kommittén ska genom utåtriktat arbete bl.a. öka den allmänna kunskapen om de positiva effekter som fysisk aktivitet bidrar till. Kommittén har bl.a. lämnat förslag på hur barns fysiska aktivitet kan stärkas. Det är även positivt att Folkhälsomyndigheten har publicerat ett kunskapsstöd om riktlinjer för fysisk aktivitet och stillasittande. Vi vill i detta sammanhang även påminna om utredningen En sammanhållen god och nära vård för barn och unga (dir. 2019:93). Utredningen har bl.a. lämnat förslag som syftar till att sjukvårdens ansvar för det hälsofrämjande och förebyggande arbete mot barn och unga blir mer likvärdigt över landet. Utredningens betänkanden bereds inom Regeringskansliet.

3. Förebyggande arbete mot barnfetma, punkt 14 (V)

Karin Rågsjö (V) anför:

Jag vill utöver det som anförts i reservation 24 anföra följande.

I stället för att endast fokusera på hur barnfetma kan förebyggas borde den övergripande frågan om barn och hälsa uppmärksammas. I dag är hälsoklyftorna mellan olika grupper i samhället mycket stor även i unga åldrar. Detta riskerar att leda till att hälsoklyftan lever vidare även senare i livet med ohälsa som följd. Samhällets insatser för att stärka jämlikheten i folkhälsoarbetet behöver stärkas ytterligare, inte minst bland barn och unga. I grunden handlar denna fråga om att alla barn har rätt till en god hälsa och en hälsosam tillvaro. Vänsterpartiet värnar alla barns och ungdomars rätt till folkhälsoinsatser som stärker välmåendet och samtidigt rustar för en god hälsa senare i livet.

I SNS forskningsrapport Hellre rik och frisk – om familjebakgrund och barns hälsa går forskarna igenom i vilken utsträckning föräldrars ekonomiska och sociala situation påverkar barns hälsa. Resultatet visar att det finns stora sociala skillnader i barns hälsa, en bild som Vänsterpartiet delar.

Barn till föräldrar som tar emot ekonomiskt bistånd är särskilt exponerade för hälsoproblem och de löper mer än dubbelt så hög risk att dö under barndomen jämfört med andra barn. Barnen till dessa föräldrar har också nästan tre gånger så stor risk som andra barn att bli inskrivna på sjukhus på grund av psykisk ohälsa. Vänsterpartiet accepterar inte att socioekonomiska faktorer påverkar barns villkor och hälsa. Förebyggande arbete för att motverka ohälsa hos barn är därmed en viktig åtgärd på både kort och lång sikt.

4. Motioner som bereds förenklad, punkt 19 (M)

Camilla Waltersson Grönvall (M), Ulrika Jörgensen (M) och Mats Sander (M) anför:

Utskottet har efter förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns i bilaga 2. När det gäller dessa förslag hänvisar vi till de senaste ställningstaganden som gjorts av företrädare för vårt parti i motsvarande frågor i bl.a. betänkande 2020/21:SoU15. Vi vidhåller de synpunkter som förts fram men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

5. Motioner som bereds förenklad, punkt 19 (SD)

Carina Ståhl Herrstedt (SD), Clara Aranda (SD) och Per Ramhorn (SD) anför:

Utskottet har efter förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns i bilaga 2. När det gäller dessa förslag hänvisar vi till de senaste ställningstaganden som gjorts av företrädare för vårt parti i motsvarande frågor i bl.a. betänkande 2020/21:SoU15. Vi vidhåller de synpunkter som förts fram men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

6. Motioner som bereds förenklad, punkt 19 (C)

Sofia Nilsson (C) anför:

Utskottet har efter förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns i bilaga 2. När det gäller dessa förslag hänvisar jag till de senaste ställningstaganden som gjorts av företrädare för mitt parti i motsvarande frågor i bl.a. betänkande 2020/21:SoU15. Jag vidhåller de synpunkter som förts fram men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

7. Motioner som bereds förenklad, punkt 19 (V)

Karin Rågsjö (V) anför:

Utskottet har efter förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns i bilaga 2. När det gäller dessa förslag hänvisar jag till de senaste ställningstaganden som gjorts av företrädare för mitt parti i motsvarande frågor i bl.a. betänkande 2019/20:SoU5. Jag vidhåller de synpunkter som förts fram men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

8. Motioner som bereds förenklad, punkt 19 (KD)

Acko Ankarberg Johansson (KD) och Pia Steensland (KD) anför:

Utskottet har efter förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns i bilaga 2. När det gäller dessa förslag hänvisar vi till de senaste ställningstaganden som gjorts av företrädare för vårt parti i motsvarande frågor i bl.a. betänkande 2020/21:SoU15. Vi vidhåller de synpunkter som förts fram men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

9. Motioner som bereds förenklad, punkt 19 (L)

Barbro Westerholm (L) anför:

Utskottet har efter förenklad motionsberedning avstyrkt de motionsförslag som finns i bilaga 2. När det gäller dessa förslag hänvisar jag till de senaste ställningstaganden som gjorts av företrädare för mitt parti i motsvarande frågor i bl.a. betänkande 2020/21:SoU15. Jag vidhåller de synpunkter som förts fram men avstår från att ge uttryck för dem i detta betänkande.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2021/22

2021/22:56 av Angelika Bengtsson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillföra mer resurser till forskningen om självmordsförebyggande åtgärder och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:121 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten till ett preventivt program med ökad kunskap för tidig upptäckt av och stöd till äldre som mår psykiskt dåligt, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:144 av Eric Palmqvist (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur legionellsmitta från kyltornsanläggningar bäst motverkas och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:220 av Julia Kronlid (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka det förebyggande arbetet för att stötta kvinnor vid oönskade graviditeter och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda behov av och efterfrågan på förebyggande insatser i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:233 av Markus Wiechel m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett regeringsuppdrag till exempelvis Folkhälsomyndigheten om en nationell strategi för nutrition och fysisk aktivitet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en nationell handlingsplan med tydliga mål och konkreta åtgärder för hälsosammare levnadsvanor samt en bättre folkhälsa och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:308 av Markus Wiechel m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om åtgärder för ökad kunskap kring hepatit C och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att möjliggöra för alla invånare att testa sig för hepatit C och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att erbjuda de som drabbats av hepatit C en väl fungerande behandling på lika villkor och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att anta en nationell strategi för att eliminera hepatit C och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka informationen om vaccination mot HPV och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en strategi för ett svenskt vaccin mot HSV-2 och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om full ersättning till dem som drabbats av narkolepsi till följd av Pandemrixvaccinering och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att snarast möjligt införa en nationell krisplan för att bekämpa sjukdomen tbc och inrätta kontroller i enlighet med WHO:s önskemål och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:320 av Markus Wiechel m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ekonomiskt stöd till frivilligorganisationer som arbetar för att förebygga och förhindra suicid, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppmana samtliga regioner och kommuner att anta en nollvision rörande suicid och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kriscenter med tillhörande kristeam i samtliga regioner och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta en samordnare för att förebygga och förhindra suicid och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta ett kvalitetsregister som följer upp vården av suicidala och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta en nationell handlingsplan för suicidprevention och tillkännager detta för regeringen.

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att upprätta statistik över var självmord och självmordsförsök inträffar och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppmärksamma den internationella dagen för suicidprevention och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om samordnade utbildningsinsatser för personal inom samhällsgemensamma instanser och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över införandet av en haverikommission vid suicid och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:442 av Karin Rågsjö m.fl. (V):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Folkhälsomyndigheten bör få i uppdrag att ta fram förslag på en handlingsplan för att minska hälsoklyftorna bland barn och unga samt tydligt peka ut de områden som ska prioriteras och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Folkhälsomyndigheten bör få i uppdrag att ta fram en nationell plan för en nationell kampanj mot fetma och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Folkhälsomyndigheten bör få i uppdrag att kartlägga och sammanställa hur folkhälsan har utvecklats de senaste decennierna och utifrån denna kartläggning peka ut de mest prioriterade områdena för folkhälsoarbetet den närmaste tiden och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Folkhälsomyndigheten bör få i uppdrag att utveckla informationen till de grupper som är i störst behov av hälsokommunikation och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen tydligare bör ange folkhälsa som ett mått på regional tilldelning av statsbidrag och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska ge lämplig myndighet i uppdrag att samordna arbetet med allergi inklusive det förebyggande arbetet och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska ge lämplig myndighet i uppdrag att ta fram nationella riktlinjer för hela området allergi och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ta fram en nationell plan för information och kunskap

om hiv till allmänhet och till vården för att eliminera stigmatiseringen av gruppen i samhället samt inom vården och tillkännager detta för regeringen.

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska ge lämplig myndighet i uppdrag att utreda hur implementeringen av förebyggande medicinering mot hiv/aids genom s.k. Prep kan utökas och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en utredning som i bred bemärkelse utreder sekundäreffekterna av coronakrisen ur ett folkhälsoperspektiv och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:542 av Edward Riedl (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en nationell strategi i förebyggandet av framtidens infektionssjukdomar och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:547 av Ann-Sofie Lifvnhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten till ett nationellt kompetenscenter till stöd för anhöriga till personer som tagit sitt liv, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:642 av Ann-Christine From Utterstedt (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att minska suicidtal bland äldre och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:725 av Per-Arne Håkansson (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om främjande av kunskap och forskning kring betydelsen av utevistelse för hälsa och välbefinnande inom vård, omsorg och rehabilitering och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:734 av Karin Rågsjö m.fl. (V):

14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det behöver utarbetas tydliga nationella riktlinjer för hur ett regionalt arbete mot självmord kan stärkas runt riskgrupper och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör följa upp nollvisionen gällande självmord nationellt samt utvärdera nollvisionen och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att varje enskilt självmord ska utredas samt leda till ett förbättrat förebyggande arbete inom vården och tillkännager detta för regeringen.

17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att lämplig myndighet bör ges i uppdrag att nationellt ta fram informationspaket kring psykisk ohälsa och suicidprevention speciellt riktade till vissa mottagare som exempelvis hälso- och sjukvård, utbildningsväsen och föräldrar och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:970 av Per-Arne Håkansson (S):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ur ett nationellt perspektiv se över möjligheten till ökade informationsinsatser och kunskapshöjande insatser på området och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1228 av Heléne Björklund (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över förutsättningarna för staten att ge stöd till vaccinering mot TBE och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1547 av Serkan Köse (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att berörda myndigheter bör ges i uppdrag att noga analysera lärdomarna från vaccinationer mot covid-19 och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1561 av Magnus Manhammar och Anna Wallentheim (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa informationsplikten för hivsmittade och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1833 av Annicka Engblom (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om insatser för att bekämpa den ökande antibiotikaresistensen och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2230 av Erik Ottoson (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att göra det allmänna vaccinationsprogrammet obligatoriskt för alla barn och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska se över vilka sanktionsmöjligheter som krävs gentemot föräldrar som vägrar låta sina barn delta i det allmänna vaccinationsprogrammet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om desinformation rörande vaccinationer och svensk sjukvård samt behovet av ett arbete mot detta och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ta initiativ till de nödvändiga lagändringar som krävs för att möjliggöra vaccination av barn då endast en av vårdnadshavarna godkänner detta, även för andra vaccinationer än de som ingår i det allmänna vaccinationsprogrammet, och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen omgående bör återkomma till riksdagen med lagstiftning som möjliggör s.k. vaccinationspass vilka kan användas för att låta de som vaccinerat sig återgå till ett mer normalt liv utan restriktioner påkallade av covid-19 och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2253 av Ann-Charlotte Hammar Johnsson m.fl. (M):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tidiga insatser för att förebygga psykisk ohälsa och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2257 av Åsa Coenraads m.fl. (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga om allmänna vaccinationsprogrammet för barn bör vara obligatoriskt för alla barn och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2368 av Marie-Louise Hänel Sandström och Åsa Hartzell (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att arbeta aktivt för att minska den nationella och globala utvecklingen av antibiotikaresistens och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2573 av Markus Wiechel m.fl. (SD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utvärdera det nordiska hälsosamarbetet och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för en ökad transparens i det internationella hälsoarbetet och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2579 av Björn Söder m.fl. (SD):

23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det vid pandemier bör vara möjligt att begränsa rörelsefriheten genom

undantagstillstånd för större områden än vad smittskyddslagen medger och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2703 av Sten Bergheden (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över förutsättningarna för statligt stöd till vaccinering mot TBE och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att låta Skaraborg vara ett pilot- och försöksområde där man erbjuder gratis vaccination och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att TBE-vaccinering bör ingå i det allmänna vaccinationsprogrammet och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2705 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram en tydlig strategi för hur Sverige via fler avloppsvattenprover tidigare kan hitta och begränsa skadan och spridningen av virussjukdomar och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2848 av Betty Malmberg och Marlène Lund Kopparklint (båda M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att starta om arbetet med en nollvision för självmord och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att utvärdera arbetet med olika åtgärder såsom nollvisionen för självmord m.fl. och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Nasp bör få i uppdrag att utarbeta ett suicidpreventivt program för unga och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2851 av Betty Malmberg och Marlène Lund Kopparklint (båda M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den svenska strategin mot antibiotikaresistens bör följas upp systematiskt och utvärderas 2023 och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska verka internationellt för att förskrivningen av antibiotika till människa och djur ska minska och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2915 av Clara Aranda och Christina Tapper Östberg (båda SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten till att sockerinnehållet i läsk regleras i lag och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2963 av Ulrika Karlsson (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över de obligatoriska momenten gällande vaccination av barn och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att använda verktyg som t.ex. reducerat barnbidrag och rätten till maxtaxa vid barnomsorg i syfte att uppnå att fler föräldrar låter vaccinera sina barn, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:3081 av Åsa Westlund och Mathias Tegnér (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att verka för att TBE-vaccination blir möjlig för fler och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3129 av Ann-Sofie Alm och Ann-Sofie Lifvenhage (båda M):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av huruvida pornografins lättillgänglighet för barn har skadlig inverkan på barns välmående och sexuella hälsa och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3142 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skyndsamt ta fram en evidensbaserad strategi för suicidprevention samt att när barn eller unga försökt eller tagit sitt liv genomföra händelseutredningar i syfte att identifiera och åtgärda eventuella brister i det offentliga åtagandet och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3243 av Sofia Nilsson m.fl. (C):

25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla ett nationellt äldrehälsovårdsprogram som inkluderar kostnadsfria vacciner och screeningar i linje med expertmyndigheternas rekommendationer och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3246 av Kerstin Lundgren m.fl. (C):

33. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att EU bör ta en aktiv faciliterande roll för att möjliggöra och underlätta licensierings- och partnerskapsavtal mellan europeiska vaccinproducenter och möjliga producenter i andra länder för att globalt öka tillgången på vaccin mot covid-19 och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3297 av Elisabeth Björnsdotter Rahm och Ann-Britt Åsebol (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra en översyn av vaccinationskampanjer i syfte att säkerställa jämlik tillgång till vaccination och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3330 av Saila Quicklund (M):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Folkhälsomyndigheten bör beakta förekomsten av hälsofarliga substanser i kosttillskott och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3363 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M):

18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka det allmänna vaccinationsprogrammet och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regelbundet följa upp och utvärdera att alla flickor och pojkar erhåller HPV-vaccination för att förebygga cancersjukdomar och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3401 av Nicklas Attefjord (MP):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för inrättandet av ett nationellt kunskapscentrum för matallergi och födoämnesöverkänslighet och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3423 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M):

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att reformera fysisk aktivitet på recept som hälsofrämjande åtgärd och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om balansträning och styrketräning och att regeringen ska ge i uppdrag till Folkhälsomyndigheten att utifrån all den evidens som finns på området utveckla nationella riktlinjer gällande träning för seniorer och tillkännager detta för regeringen.

17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om äldrevaccin och att årligen börja mäta vaccinationstäckningsgraden hos samtliga riskgrupper och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda ett särskilt vaccinationsprogram för äldre och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3424 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M):

24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kommande strategi avseende psykisk hälsa och suicidprevention ska bli en del av en samlad nationell hälsofrämjande strategi och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3435 av Jessica Rosencrantz m.fl. (M):

22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör uppdraga åt lämplig myndighet att systematiskt analysera avloppsvatten med avseende på förekomst av läkemedelsrester, narkotiska preparat och virus för att kunna göra riktade insatser för folkhälsan och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3459 av Marléne Lund Kopparklint och Pål Jonson (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en utredning kring orsakerna till psykisk ohälsa hos barn och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3509 av Annie Lööf m.fl. (C):

31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra hiv-positivas livsvillkor genom bättre tillgänglighet till profylax, behandling och vård samt kunskapshöjande insatser till allmänheten och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3510 av Sofia Nilsson m.fl. (C):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen i samråd med relevanta aktörer och professioner bör se över hur det förebyggande arbetet mot barnfetma kan stärkas på ett systematiskt sätt i hela landet och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge lämplig myndighet i uppdrag att se över hur en jämlik tillgång till traditionella, mobila och digitala ungdomsmottagningar kan säkerställas i hela landet och tillkännager detta för regeringen.

11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att krav ska införas på alla regioner att ha ett systematiskt och strukturerat förebyggande hälsoarbete inriktat mot undvikbara livsstilssjukdomar och olika slag av ohälsa och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge lämplig myndighet i uppdrag att ta fram förslag på insatser för att stärka hälsokompetensen i utsatta områden och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge lämplig myndighet i uppdrag att ta fram ett kunskapsstöd om evidensbaserade metoder för kultur- och naturupplevelser i folkhälsoarbete, vård och omsorg och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör överväga initiativ som säkerställer ökad tillgång till profylax för hiv genom ökad rådgivning och förskrivning av så kallad PreP i alla regioner och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se regeringen bör se över hur tillgången till testning för hiv i större utsträckning kan möta de faktiska behoven i alla regioner och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge lämplig myndighet i uppdrag att ta fram en nationell uppföljningsplan för hepatit B- och C-arbetet i enlighet med Folkhälsomyndighetens rekommendation och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör överväga om vacciner och screeningar i linje med expertmyndigheternas rekommendationer bör vara kostnadsfria för äldre över en bestämd ålder i hela landet och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att främja möjligheten för fler seniorer med låg aktivitetsnivå att få ordinerat fysisk aktivitet på recept och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3696 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram och genomföra en nationell hälsofrämjande strategi och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att satsade resurser på hälsofrämjande insatser ska kopplas och villkoras till krav på uppföljning och utvärdering och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ändra tidsramarna avseende arbetet att ta fram en nationell strategi för

- psykisk hälsa och suicidprevention och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skapa former och regelverk som möjliggör nya forum och arenor för proaktiva hälsofrämjande insatser och tillkännager detta för regeringen.
 16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om regelbunden och systematisk uppföljning av riktade satsningar på hälsofrämjande åtgärder och tillkännager detta för regeringen.
 18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att reformera fysisk aktivitet på recept som hälsofrämjande åtgärd och tillkännager detta för regeringen.
 19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över förutsättningarna för förebyggande fysisk aktivitet på recept för seniorer och tillkännager detta för regeringen.
 25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om äldrevaccin och att årligen börja mäta vaccinationstäckningsgraden hos samtliga riskgrupper och tillkännager detta för regeringen.
 26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda ett särskilt vaccinationsprogram för äldre och tillkännager detta för regeringen.
 28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram konkreta mätbara åtgärder som kan bryta utvecklingen av barnfetma i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
 31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka kunskapen och vikten av hälsosamma matvanor inom flera arenor och tillkännager detta för regeringen.
 32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om nationella riktlinjer för allergivården och tillkännager detta för regeringen.
 33. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om pollenmätningar i hela landet och tillkännager detta för regeringen.
 34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om informationsinsatser för att öka kunskapsnivån hos allmänheten om hälsofrämjande insatser och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3699 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M):

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge individen bättre förutsättningar att förebygga kognitiva sjukdomar och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3700 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M):

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om hälsofrämjande åtgärder i syfte att stödja gravida med övervikt och fetma och tillkännager detta för regeringen.

23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge i uppdrag till Folkhälsomyndigheten att göra en översyn av kommunernas och regionernas arbete med att genomföra handlingsplaner kopplade till den nationella strategin för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3763 av Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett behov av nationella riktlinjer för hivvård och prevention och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett mål om 95-95-95 för att nå målet om att eliminera hiv epidemin till 2030 och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett fjärde 95-mål avseende livskvalitet och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa ökade möjligheter till testning och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en ny uppdaterad nationell strategi mot hiv/aids och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återställa satsningen till ursprunglig nivå gällande förebyggande insatser mot hiv/aids och andra smittsamma sjukdomar och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utse ett hivråd med relevanta aktörer och intressenter och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3776 av Hans Wallmark m.fl. (M):

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av internationellt samarbete samt samarbete mellan det offentliga och det privata gällande vacciner och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3801 av Clara Aranda m.fl. (SD):

23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram nationella riktlinjer för att främja hbt-plus-personers psykiska hälsa och tillkännager detta för regeringen.
31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en nationell samordnare med samlat ansvar för det suicidpreventiva arbetet och tillkännager detta för regeringen.

32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppdatera det befintliga niopunktsprogrammet för suicidprevention och tillkännager detta för regeringen.
33. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verkställa konkreta delmål och planlägga det fortsatta arbetet med nollvisionen för suicid och tillkännager detta för regeringen.
34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att standardisera tydliga riktlinjer för eftervård av suicidnära patienter och tillkännager detta för regeringen.
35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att starta projektverksamhet med kriscenter i utvalda län och tillkännager detta för regeringen.
36. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett utökat stöd till ideella föreningar som arbetar med suicidprevention och psykisk hälsa, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
37. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning med syftet att införa en standardiserad uppföljning av självmordsnära patienter inom svensk hälso- och sjukvård och tillkännager detta för regeringen.
38. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka stödet till efterlevande genom att arbeta fram riktlinjer för att möta behov och säkra ett riktigt omhändertagande av anhöriga när suicid inträffar och tillkännager detta för regeringen.
43. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att anmälningsplikt vid suicid ska införas och tillämpas av hälso- och sjukvården samt socialtjänsten och tillkännager detta för regeringen.
44. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att implementera arbetssättet hos haverikommissioner vid suicid och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3802 av Clara Aranda m.fl. (SD):

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för utredande åtgärder som ska syfta till att säkerställa orsaker till ökad psykisk ohälsa hos kvinnor och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att utreda orsakerna till ökade suicidtal hos kvinnor och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram en tydlig strategi för att förebygga psykisk ohälsa hos gruppen kvinnor och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3805 av Christina Tapper Östberg m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att evidensbaserade metoder och projekt inom folkhälsoområdet måste

- tillgängliggöras nationellt för att kvalitetssäkra det förebyggande folkhälsoarbetet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen skyndsamt ska utreda hur man på ett effektivt sätt kan uppmuntra människor att äta hälsosammare, röra sig mer samt minska användningen av alkohol, droger och tobak, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
 3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att man på individnivå, i sin digitala patientjournal, ska få information om vilka vacciner man fått och om det finns behov av ytterligare doser, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
 4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur sociala medier påverkar vår hälsa och undersöka särskilda åtgärder för att den negativa inverkan ska kunna hanteras mer effektivt och tillkännager detta för regeringen.
 6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att man snarast bör ta fram en lagstiftning som möjliggör önskad tuberkulosplan med tillhörande nödvändiga kontroller och tillkännager detta för regeringen.
 7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att HPV-vaccination ska ingå i det kostnadsfria vaccinationsprogrammet och tillkännager detta för regeringen.
 8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda om TBE-vaccineringen i särskilt drabbade områden kan vara kostnadsfri och tillkännager detta för regeringen.
 9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att de som drabbats av narkolepsi som orsakats av vaccinering med Pandemrix snarast ska få utlovad ersättning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
 12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att främja åtgärder som bryter ofrivillig ensamhet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
 13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om obligatoriska hälsoundersökningar för asylsökande och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3808 av Clara Aranda m.fl. (SD):

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten till vaccintillverkning i statlig regi och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3809 av Per Ramhorn m.fl. (SD):

19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att lämpliga myndigheter bör ta fram nationella riktlinjer för vad som ska räknas som trängsel i kollektivtrafik och tillkännager detta för regeringen.
34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att en modern nationell it-plattform skapas som kan ta emot information från alla vaccinatörer, oavsett vilket journalsystem som används, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att det ska vara möjligt att få fram nationell och regional statistik ur befintliga system och tillkännager detta för regeringen.
36. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att ett samlat vaccinationsregister ska inkludera både nationella program, resevaccinationer, kompletterande vaccinationer och riskgruppsvaccinationer och tillkännager detta för regeringen.
37. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att det i journalsystemet måste framgå vilka vaccinationer som är givna på annan ort och registrerade i ett annat journalsystem och tillkännager detta för regeringen.
38. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att man på individnivå, i sin digitala patientjournal, ska få information om vilka vaccin man fått och om det finns behov av ytterligare doser och tillkännager detta för regeringen.
39. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att vaccinationsregistreringen ska vara enkel att använda vid behov i samband med massvaccinationer och tillkännager detta för regeringen.
41. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att ordination om uppföljande vaccination ska synas i olika journalsystem och tillkännager detta för regeringen.
42. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att vaccinatören ska få fram information om tidigare givna vacciner på individnivå, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
43. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att nationella myndigheter på ett samlat sätt ska kunna följa vaccinationstäckning, biverkningar och effekten av vaccinationer på sjukdomsförekomsten, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
44. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att regionala myndigheter ska kunna följa vaccinationstäckningen i sitt geografiska område, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
45. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att data från tidigare vaccinationsregister migreras till ett gemensamt vaccinationsregister för vaccinatörer och allmänhet och tillkännager detta för regeringen.

46. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att det gemensamma vaccinationsregistret ska säkerställa att historiska uppgifter lätt kan tas fram och hanteras vid intygsskrivning samt att historiska data inte försvinner, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
59. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa nationella riktlinjer för allergivården och tillkännager detta för regeringen.
60. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge lämplig myndighet i uppdrag att inrätta ett nationellt kunskapscentrum om matallergi och tillkännager detta för regeringen.
61. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att pollenmätningarna ska få en statlig finansiering och tillkännager detta för regeringen.
70. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en nationell handlingsplan för en samordning för förebyggande åtgärder rörande oönskade graviditeter och tillkännager detta för regeringen.
100. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att införa obligatorisk hälsoundersökning för asylsökande och tillkännager detta för regeringen.
111. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för riktade insatser för att möta den psykiska ohälsan hos hbt-plus-personer och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3810 av Linda Lindberg m.fl. (SD):

32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att informera vårdnadshavare till placerade barn om vikten av vaccination och tillkännager detta för regeringen.
60. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att tillsätta en haverikommission för barn och unga som tar sitt liv, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:3852 av Sanne Lennström m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska överväga att se över möjligheterna att införa avgiftsfri TBE-vaccination för barn mellan 3 och 18 år och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3977 av Barbro Westerholm m.fl. (L):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att folkhälsofrågor bör integreras i alla samhällssektorer och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om stärkt arbete för fysisk aktivitet i skola och vardag och mot övervikt och fetma bland barn och tillkännager detta för regeringen.

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att även äldreomsorgen och hemtjänsten behöver inkluderas i FaR, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om stärkta insatser mot självmord och psykisk ohälsa hos årsrika människor och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regelverket för nationella vaccinationsprogram bör utvärderas och tillkännager detta för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om folkbildning om vaccinationer och tillkännager detta för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en rätt för offentligfinansierade arbetsgivare att efter avvägning och motivering kräva att medarbetare ska vara vaccinerade mot vissa infektionssjukdomar för att få utföra vissa riskfyllda arbetsuppgifter, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att individer ska kunna kontrollera sitt vaccinationsskydd digitalt och se vad som behöver kompletteras, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:3980 av Barbro Westerholm m.fl. (L):

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om spridning av kunskaper om suicidprevention hos årsrika samt kartläggning av suicid hos årsrika och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3983 av Lina Nordquist m.fl. (L):

34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om arbetsgivares rätt att kräva vaccination för vissa arbetsuppgifter och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4001 av Lina Nordquist m.fl. (L):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en sammanhållen strategi för hälsa och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utveckling av ungdomsmottagningars verksamhet och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4004 av Barbro Westerholm m.fl. (L):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ett hbtq-perspektiv ska antas på hälsofrämjande insatser och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om information om och tillgång till PrEP och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4032 av Ulf Kristersson m.fl. (M):

20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur ungdomsmottagningarnas arbete mot psykisk ohälsa kan stärkas och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4042 av Ulf Kristersson m.fl. (M):

30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att prioritera hälsofrämjande arbete med fokus på psykisk ohälsa och folksjukdomar och genomföra en nationell strategi och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4065 av Nicklas Attefjord m.fl. (MP):

13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om folkhälsolag och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fysisk aktivitet på recept och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om sexuell hälsa och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4087 av Maria Gardfjell och Anna Sibinska (båda MP):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda om ett förstärkt folkhälsoarbete kan minska det s.k. metaboliska matsvinnet och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4158 av Acko Ankarberg Johansson m.fl. (KD):

11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om handlingsplaner för självmordsprevention och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om anmälningsplikt vid självmord och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en ”haverikommission” när en ung person har begått självmord, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:4168 av Ebba Busch m.fl. (KD):

42. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en allergistrategi och tillkännager detta för regeringen.
44. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att följa upp de kommande nationella riktlinjerna för obesitas så att de implementeras i hela landet och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4170 av Ebba Busch m.fl. (KD):

28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett vaccinationsprogram för äldre och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4173 av Pia Steensland m.fl. (KD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om nationella informationskampanjer för främjandet av folkhälsa och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att sprida evidensbaserade folkhälsofrämjande projekt och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att barns närmiljö utformas så att den främjar rörelse och fysisk aktivitet och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en nationell handlingsplan mot barnfetma utifrån projektet Prevention barnfetma och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Statistiska centralbyrån i uppdrag att bistå projektet Prevention barnfetma med relevant datainhämtning och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kvalitetssäkra fysisk aktivitet på recept (FaR) och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram och genomföra en nationell hälsofrämjande strategi som inkluderar psykisk ohälsa och suicidprevention och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se det civila samhället som en bärande aktör i folkhälsoarbetet och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4197 av Elisabeth Falkhaven m.fl. (MP):

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att hälso- och sjukvården ska ha en strategi för delning av data, kunskap och resurser som medger tillräcklig snabbhet för effektiv smittspårning samt aktiv bekämpning av smitta och som är tillräckligt robust för att fungera även med stora störningar i samhällets infrastruktur, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:4210 av Sofia Damm m.fl. (KD):

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om satsning på HPV-vaccination och tillkännager detta för regeringen.

16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att implementering av nationella handlingsprogram för suicidprevention ska göras på regional och kommunal nivå och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2**Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet**

Motion	Motionärer	Yrkanden
19. Motioner som bereds förenklat		
2021/22:56	Angelika Bengtsson (SD)	
2021/22:121	Ann-Sofie Lifvenhage (M)	
2021/22:144	Eric Palmqvist (SD)	1
2021/22:220	Julia Kronlid (SD)	1 och 2
2021/22:233	Markus Wiechel m.fl. (SD)	1 och 2
2021/22:308	Markus Wiechel m.fl. (SD)	1–8
2021/22:320	Markus Wiechel m.fl. (SD)	1–9 och 11
2021/22:442	Karin Rågsjö m.fl. (V)	2 och 10
2021/22:542	Edward Riedl (M)	
2021/22:547	Ann-Sofie Lifvenhage (M)	
2021/22:642	Ann-Christine From Utterstedt (SD)	
2021/22:725	Per-Arne Håkansson (S)	
2021/22:734	Karin Rågsjö m.fl. (V)	14–17
2021/22:1228	Heléne Björklund (S)	
2021/22:1561	Magnus Manhammar och Anna Wallentheim (båda S)	
2021/22:1833	Annicka Engblom (M)	
2021/22:2230	Erik Ottoson (M)	1–5
2021/22:2253	Ann-Charlotte Hammar Johnsson m.fl. (M)	2
2021/22:2257	Åsa Coenraads m.fl. (M)	
2021/22:2368	Marie-Louise Hänel Sandström och Åsa Hartzell (båda M)	
2021/22:2579	Björn Söder m.fl. (SD)	23
2021/22:2703	Sten Bergheden (M)	1–3
2021/22:2705	Sten Bergheden (M)	
2021/22:2848	Betty Malmberg och Marléne Kopparklint (båda M)	Lund 1–3
2021/22:2851	Betty Malmberg och Marléne Kopparklint (båda M)	Lund 1 och 2
2021/22:2963	Ulrika Karlsson (M)	1 och 2
2021/22:3081	Åsa Westlund och Mathias Tegnér (båda S)	

2021/22:3129	Ann-Sofie Alm och Ann-Sofie Lifvenhage2 (båda M)	
2021/22:3142	Ann-Sofie Lifvenhage (M)	
2021/22:3330	Saila Quicklund (M)	5
2021/22:3363	Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M)	18 och 19
2021/22:3423	Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M)	10 och 13
2021/22:3424	Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M)	24
2021/22:3435	Jessica Rosencrantz m.fl. (M)	22
2021/22:3459	Marléne Lund Kopparklint och Pål Jonson (båda M)	
2021/22:3510	Sofia Nilsson m.fl. (C)	18, 21 och 24
2021/22:3696	Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M)	1, 3, 4, 13, 16, 18 och 19
2021/22:3763	Camilla Waltersson Grönvall m.fl. (M)	5 och 6
2021/22:3801	Clara Aranda m.fl. (SD)	23, 31–38, 43 och 44
2021/22:3802	Clara Aranda m.fl. (SD)	12–14
2021/22:3805	Christina Tapper Östberg m.fl. (SD)	2–4, 6–9, 12 och 13
2021/22:3808	Clara Aranda m.fl. (SD)	10
2021/22:3809	Per Ramhorn m.fl. (SD)	19, 34–39, 41–46, 70, 100 och 111
2021/22:3810	Linda Lindberg m.fl. (SD)	32 och 60
2021/22:3852	Sanne Lennström m.fl. (S)	
2021/22:3977	Barbro Westerholm m.fl. (L)	12, 15, 25, 27 och 28
2021/22:3980	Barbro Westerholm m.fl. (L)	12
2021/22:3983	Lina Nordquist m.fl. (L)	34
2021/22:4001	Lina Nordquist m.fl. (L)	7
2021/22:4004	Barbro Westerholm m.fl. (L)	2
2021/22:4042	Ulf Kristersson m.fl. (M)	30
2021/22:4065	Nicklas Attefjord m.fl. (MP)	13 och 16
2021/22:4158	Acko Ankarberg Johansson m.fl. (KD)	11–13
2021/22:4168	Ebba Busch m.fl. (KD)	44
2021/22:4173	Pia Steensland m.fl. (KD)	3, 9, 11 och 17
2021/22:4210	Sofia Damm m.fl. (KD)	12 och 16